

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Přejatá slova v diskursu magazínů pro ženy na japonském internetu

Loanwords in the Discourse of Magazines for Women on the Japanese Internet

Vypracovala: Radmila Klásková

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Tereza Nakaya

OLMOUC 2015

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
KLÁSKOVÁ Radmila	Ondřejova 8, Olomouc	F120043

TÉMA ČESKY:

"Přejatá slova v diskurzu lifestyleových rubrik pro ženy na japonském internetu."

NÁZEV ANGLICKY:

"Loanwords in the discourse of lifestyle columns for women on the Japanese internet."

VEDOUcí PRÁCE:

Mgr. Tereza Nakaya - ASJ

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

- 1) stanovení hypotéz a teoreticko-metodologických východisek, vymezení cílů
- 2) studium sekundární literatury, dostupných internetových zdrojů
- 3) excerpcce jazykového materiálu, vytvoření korpusu
- 4) lingvistická analýza shromážděného jazykového materiálu
- 5) sepsání textu práce (teoreticko-metodologická báze výzkumu, prezentace výsledků analýzy)

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

A dictionary of loanwords usage Katakana-English. Nakl. Maruzen, 1991. ISBN 4621035789.

Nihongo kiwádo kara hiku. Katakana ruigodžiten. Nakl. Sanseidó, 2002. ISBN 4-385-13492-8.

Konsaisu katakanago džiten. 2. vyd. Nakl. Sanseidó, 2001. ISBN 4-385-13488-X.

Podpis studenta:

Klášková

Datum:

24.4.2014

Podpis vedoucího práce:

M. Nakaya

Datum:

24.4.2014

Prohlašuji, že jsem bakalářskou diplomovou prací na téma „Přejatá slova v diskursu magazínů pro ženy na japonském internetu“ vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí diplomové práce a pouze s použitím uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci dne..... Podpis.....

Anotace

Autorka:	Radmila Klásková
Fakulta – katedra:	Filozofická fakulta – Katedra asijských studií
Název práce:	Přejatá slova v diskursu magazínů pro ženy na japonském internetu Loanwords in the Discourse of Magazines for Women on the Japanese Internet
Vedoucí práce:	Mgr. Tereza Nakaya
Počet stran:	60
Počet znaků s mezerami:	106 096
Počet titulů použité literatury:	17
Klíčová slova:	přejatá slova, <i>gairaigo</i> , magazíny pro ženy, japonština, jazyková

V práci jsou analyzovány texty článků zveřejňovaných na stránkách internetového magazínu pro ženy *beauty.yahoo.co.jp* z hlediska přejatých slov, přičemž pozornost je věnována zejména substantivům a adjektivům. V teoretické části práce je stručně popsána historie magazínů pro ženy v Japonsku, ve 2. kapitole jsou popsána specifika jazyka používaného v textech časopisů pro ženy, v následující kapitole pak historie přejímání přejatých slov do japonštiny. Praktickou část práce tvoří analýza vybraných přejatých slov. Cílem práce je identifikovat přejatá slova, která se v člancích objevují nejčastěji, a porovnat jejich význam s významem jejich japonského ekvivalentu. Cílem je také zjistit, jestli se slovníkem udávaný význam slova liší od významu, v jakém se slovo používá v praxi.

Na tomto místě bych chtěla poděkovat Mgr. Tereze Nakaya za pomoc při zpracování této bakalářské práce, za mimořádně vstřícný přístup a za čas, který mi věnovala. Dále bych ráda poděkovala Janu Doležalovi za neocenitelnou pomoc při formální úpravě této práce.

Obsah

Úvod	8
1 Magazíny pro ženy v Japonsku	9
2 Specifika jazyka používaného v internetových magazínech pro ženy	12
3 Přejatá slova – gairaigo (外来語)	17
3.1 Historie přejímání cizích slov do japonštiny	17
3.2 Proces přejímání cizích slov	18
4 Jazyková data pro analýzu	20
5 Analýza	24
5.1 Podstatná jména a slovesa	24
5.1.1 Části těla	24
5.1.2 Cvičení a dieta	36
5.1.3 Jídlo a pití	39
5.2 Přídavná jména	45
Závěr	56
Abstract in English	58
Seznam pramenů a literatury	59

Ediční poznámka

Pro přepis japonských názvů a výrazů je použita česká transkripce, v bibliografii je zachována transkripce anglická. Japonské výrazy jsou při prvním výskytu v textu uváděny japonsky, přičemž v závorce za daným výrazem je pak uveden přepis daného výrazu v latině dle jeho japonského znění, a původní výraz, ze kterého přejaté slovo vzniklo. Při druhém výskytu v textu je již přejaté slovo uváděno pouze japonsky. Výjimku tvoří první kapitola, kde jsou názvy časopisů pro ženy uváděny v přepisu latinkou, a v závorce za daným výrazem je překlad názvu do češtiny. Partikule, pomocná jména a sufixy adjektiv typu NA jsou v textu psány latinkou v kurzívě. V textu byly použity zkratky: „z angl.“, „z franc.“ a „z holand.“, které uvádějí, z jakého jazyka pochází původní výraz. V uváděných příkladech převzatých z internetových magazínů je vždy komentovaný jazykový jev zvýrazněn. Všechny překlady v textu byly vytvořeny autorkou této práce.

Úvod

Historie magazínů pro ženy v Japonsku sahá do počátku dvacátého století. Od té doby prošla tato periodika mnoha obsahovými a grafickými změnami, měnila se hlavní témata i přístupy ke zpracování těchto témat. Spousta magazínů se přetransformovala i do online podoby a přibývá i čistě internetových serverů, které cílí zejména na ženské čtenářky. Už při první návštěvě internetových stránek magazínů cílených na ženy si lze povšimnout, že jazyk používaný v publikovaných textech se liší od jazyka používaného v jiných periodikách. Hlavním rysem tohoto jazyka, kterého si lze také nejsnáze všimnout, je velký počet přejatých slov. Tato skutečnost byla impulsem pro vypracování této bakalářské práce.

V bakalářské práci budu analyzovat články uveřejňované na stránkách internetového magazínu pro ženy *beauty.yahoo.co.jp*¹ z hlediska přejatých slov. V úvodních kapitolách práce nejprve stručně shrnu historii časopisů pro ženy v Japonsku. Dále popíšu některé typické rysy jazyka používaného v magazínech pro ženy a nastíním historii přejímání cizích slov do japonštiny. Pak již přistoupím k samotné analýze sesbíraného jazykového materiálu, ze které vyvodím závěry. Protože přibližně 90 procent přejatých slov jsou substantiva, která jsou v menší míře následována adjektivy², budu se v analýze zabývat jen těmito dvěma slovními druhy. Jako podklad pro analýzu bude vytvořen jazykový korpus tvořený přejatými slovy, ze kterých pak budou vybrána ta, jež budou v praktické části této práce analyzována.

Cílem této práce je identifikovat přejatá slova, která se v textech objevují nejčastěji, a porovnat jejich význam s významem jejich ekvivalentu z vrstvy japonského lexika. Uváděny budou typické kolokace a kontexty, ve kterých se zkoumané přejaté výrazy objevují, i citace z článků uveřejněných na serveru *beauty.yahoo.co.jp*. Význam, kterého nabývá přejaté slovo v rámci příspěvků uveřejňovaných na internetových serverech pro ženy, bude srovnán se slovníkovou definicí daného slova. Cílem tedy bude také zjistit, jestli se význam slova „v praxi“ liší od jeho významové definice udávané ve slovnících.

---

¹Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/>.

² DAULTON, Frank E. *A sociolinguist explanation of Japan's prolific borrowing of English* [online]. 2009 [cit. 2015-05-18]. The Ryukoku Journal Of Humanities and Sciences, 2009, s. 33. Dostupné z: http://repo.lib.ryukoku.ac.jp/jspui/bitstream/10519/735/1/r-ky_030_02_004.pdf.

1 Magazíny pro ženy v Japonsku

Historie japonských magazínů pro ženy sahá až do počátku 20. století a jejich charakter se v průběhu minulého století do současnosti podstatně změnil. V první fázi jejich vývoje, od roku 1900 do konce druhé světové války, vycházely magazíny, které se soustředily mimo jiné na zrovnoprávnění ženy v japonské společnosti. Byly v nich publikovány eseje s názvy jako „ženský liberalismus“ a „zavedení volebního práva pro ženy“.³ Jedním z prvních magazínů vůbec byl *Fudžin gahó* („Ilustrovaný magazín pro ženy“), který začal vycházet v roce 1905 a existuje dodnes. Magazín je prezentován jako „měsíčník pro ženy po čtyřicítce“, které podporuje v tom, aby žily zdravý a aktivní život. Dalšími časopisy pro ženy, které vycházely v této době, byl například měsíčník *Šufu* („Žena v domácnosti“) nebo *Šufu no tomo* („Přítel hospodyňky“).

Ve druhé fázi vývoje japonských magazínů pro ženy, tedy od roku 1946 do poloviny padesátých let, začaly vycházet časopisy, které se více soustředily na praktické problémy každodenního života a chodu domácnosti. Stále větší prostor dostávala na stránkách časopisů také obrazová příloha. V této době začaly vycházet magazíny *Šufu to seikacu* („Hospodyňka a život“) nebo *Fudžin seikacu* („Život ženy“).

Jak uvádí Tanaka⁴, od poloviny padesátých do šedesátých let začínaly vycházet obsahově rozsáhlejší časopisy, které se velkou měrou soustředily na tematiku života v luxusu. To souviselo také s rychlým ekonomickým růstem, který Japonsko v této době zažívalo. Tématem časopisů, které začaly vycházet okolo roku 1955, bylo také to, jak být „良妻賢母“ (*rjósai kenbo*) – tedy „dobrá manželka a moudrá matka“. Oproti tomu pozdější magazíny už spíše doporučovaly ženám, aby si užívaly života. Toto období reprezentují časopisy jako *Madamu* („Madam“) nebo *Hai Fasšion* („Vysoce módní“). Jak ilustrují právě tyto dvě periodika, postupně se začínaly objevovat magazíny s cizojazyčnými názvy. Poprvé se také objevily časopisy, které vycházely pravidelně jednou týdně (dříve se jednalo vždy o měsíčníky).

---

³TANAKA, Keiko. Japanese Women's Magazines: The Language of Aspiration. In: *The Worlds of Japanese Popular Culture: Gender, Shifting Boundaries and Global Cultures*. Cambridge: Cambridge University Press, 2001, s. 110.

⁴ Tamtéž, s. 111.

V sedmdesátých letech japonská ekonomika nadále rostla, stále více žen začínalo chodit do práce a mít vlastní příjem. V této době přibývá časopisů, které rozšiřují svůj záběr. Nesoustředí se tak jen na módu, ale přibývají nové lifestyleové rubriky jako je „cestování“ nebo „jídlo“. Na trhu se objevují nové a nové časopisy pro ženy, mezi nimi například *Croissant* a *MORE*. Časopis *Croissant* byl ve své době označován jako „feministický“, podporoval ženy v nezávislosti a v touze po úspěšné kariéře.⁵

V osmdesátých letech se na japonském trhu začaly objevovat japonské edice západních magazínů pro ženy. V roce 1980 začala vycházet japonská mutace *Cosmopolitanu*, v roce 1982 pak i mutace časopisů *Elle* a *Marie Claire*. V názvech původně japonských magazínů opět dominovala slova z cizích jazyků, ve velké míře z evropských (za všechny například názvy časopisů *Classy* nebo *Sophia*). Časopisy se také začínaly soustředit na užší spektrum čtenářek, cílily na určitou věkovou skupinu. Na přelomu osmdesátých a devadesátých let vznikly magazíny jako *Orange Page* a *Lettuce Club*. Ty se vyznačovaly tím, že byly levnější a dostupnější než časopisy, které už byly na trhu zavedené.⁶ Ve velké míře se soustředily na praktická témata související například s vedením domácnosti. V roce 1989 začal vycházet časopis *Hanako*, který vychází dodnes. Je to čtrnáctideník, který cílí na ženy okolo dvaceti let, které jsou svobodné, nezávislé a vzdělané. Poskytuje informace o obchodech a kulturních událostech hlavně v Tokiu, tematicky se zaměřuje na zdravý životní styl, make-up, dietu nebo jídlo.⁷

V Japonsku vychází každoročně velké množství různých magazínů a jejich náklady stoupají. Jsou to buď týdeníky, čtrnáctideníky, měsíčníky, nebo čtvrtletníky. Magazíny pro ženy se nadále úzce profilují a cílí na určité věkové skupiny, spolu s tím, jak stárne populace, také přibývá časopisů, které cílí na starší čtenářky. Ruku v ruce s rozvojem internetu se začaly některé tištěné časopisy transformovat i do online podoby. Vlastní webové stránky má například magazín *Biteki*⁸, který se věnuje primárně

---

⁵TANAKA, Keiko. Japanese Women's Magazines: The Language of Aspiration. In: *The Worlds of Japanese Popular Culture: Gender, Shifting Boundaries and Global Cultures*. Cambridge: Cambridge University Press, 2000, s. 111 – 112.

⁶ Tamtéž, s. 113.

⁷ CLAMMER, John. Consuming bodies: constructing and representing the female body in contemporary Japanese print media. In: *Women, Media, and Consumption in Japan*. Honolulu: University of Hawai'i Press, 1995, s. 197.

⁸ Dostupné z <http://www.biteki.com/>.

kosmetice a novým trendům v líčení. Stejně tak začaly vznikat čistě internetové magazíny pro ženy.

Magazíny pro ženy na japonském internetu se liší hlavně tématy, kterým se věnují. Účelem internetových lifestylových magazínů je nabídnout čtenáři přehled produktů na trhu, poradit mu, co si má koupit, co si vzít na sebe, jak se zdravě stravovat. Nabízí také rady z oblasti partnerských a pracovních vztahů, tipy na volnočasové aktivity nebo informace o životě různých celebrit. Jinak řečeno, cílem lifestylových magazínů je, aby v nich čtenář vždy našel to, co zrovna hledá, ať už jde o řešení svého osobního problému, nebo o inspiraci v oblasti módy.⁹ Lifestylovým magazínem je například server *beauty.yahoo.co.jp*¹⁰, o kterém bude podrobněji řeč později, a internetový magazín *trilltrill.jp*¹¹.

Na japonském internetu se objevují i magazíny, které se specializují jen na jednu z částí spektra lifestylových magazínů. To znamená, že existují internetové portály specializující se na problematiku úpravy nehtů (*itnail.jp*¹²), na kosmetiku se soustředí magazín *beauty.authors.jp*¹³, na problematiku partnerských vztahů se zaměřuje například internetový server *koigaku.machicon.jp*¹⁴. Další se zaměřují na úpravu vlasů nebo pouze na módu.

---

⁹ HOLLOW, Matthew. Perfect lives: Lifestyle magazines and utopian impulses in contemporary British society [online]. 2012 [cit. 2015-06-20]. *International Journal of Cultural Studies*, s. 17. Dostupné z: http://www.academia.edu/881284/Perfect_lives_Lifestyle_magazines_and_utopian_impulses_in_contemporary_British_society.

¹⁰ Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/>.

¹¹ Dostupné z: <http://trilltrill.jp/>.

¹² Dostupné z: <http://itnail.jp/>.

¹³ Dostupné z: <http://beauty.authors.jp/>.

¹⁴ Dostupné z: <http://koigaku.machicon.jp/>.

2 Specifika jazyka používaného v internetových magazínech pro ženy

Jazyk používaný v textech magazínů pro ženy může být článek od článku jiný. Je na preferenci autora, případně preferencích celého internetového serveru, na kterém byl článek uveřejněn, jestli budou texty psány ve zdvořilé japonštině (tzv. *teineigo*) nebo stylem, který užívá důvěrné tvary. Na konkrétních preferencích také závisí množství použitých znaků *kandži* nebo počet použitých cizích slov. Naopak existují jazykové jevy, které lze vyzorovat v článcích napříč celým spektrem magazínů pro ženy na japonském internetu. Jedná se o jazykové jevy, které vycházejí ze změn probíhajících v současné japonštině. Jsou jimi lingvistické procesy jako zkracování, skládání a tvoření zkratk, obecně hra se slovy. Také hra se samotným zápisem slova, kdy je slovo běžně psané znaky nebo hiraganou uvedeno v katakaně. Z věty bývá často vypuštěn přísudek nebo chybí koncová spona, promluva tak končí například jen partikulí, což opět působí hravě, inovativně a zajímavě. Nejen pro jazyk internetových magazínů pro ženy jsou typické také výpůjčky z angličtiny (*gairaigo*), případně tzv. „pseudoanglicismy“ (*waseieigo*), o nich bude blíže řeč ve 3. kapitole. Výpůjčky z angličtiny jsou oblíbené, protože „mají nádech novosti, módnosti a skýtají neomezené možnosti, jak slovní zásobu rozšiřovat či ozvláštňovat.“¹⁵

Jak už bylo řečeno, v jazyce internetových magazínů pro ženy lze nalézt prvky slovtvorných procesů, které probíhají v současné japonštině. Objevují se zde nová slova vzniklá skládáním, mimo jiné slova, která vznikla přidáním japonského slovesa する (*suru*) k výrazu přejatému z angličtiny. V níže uvedeném příkladu je přejatým slovem výraz キープ (*kípu*, z angl. *keep*), který vznikl z anglického slovesa. Jeho slovesnou funkci v japonštině zajišťuje přidané sloveso する. Výraz キープする (*kípu suru*) lze v kontextu této věty, kde se mluví o uchování účesu, přeložit jako „uchovat“, „zafixovat“.

---

¹⁵ BAREŠOVÁ, Ivona a ZAWISZOVÁ, Halina. *Současná hovorová řeč mladých Japonců*. Olomouc: Nakladatelství Univerzity Palackého, 2012, s. 109.

„最後にスプレーワックスでキープすると長持ちいたします。“¹⁶

Výrazy, které vznikly dalším slovotvorným procesem, krácením, lze v článcích také objevit. Například slovo ワンピ (*wanpi*) vzniklo zkrácením původního výrazu ワンピース (*wanpīsu*), česky „šaty“. Zkrácením vzniklo také slovo イメチェン (*imečen*), blíže viz 5. kapitolu.

Dalším slovotvorným procesem, který je typický pro současnou japonštinu a i pro řeč mladých lidí v Japonsku, je tvoření zkratk. ¹⁷ V rámci článků publikovaných na serverech pro ženy jsou často používány především dvě zkratky, a to „NG“ a „OK“. O obou bude podrobněji řeč v 5. kapitole.

Autoři časopisů pro ženy mají tendence svým čtenářkám radit, doporučovat různé produkty a „vnucovat“ jim pocit, že onu popisovanou věc potřebují mít doma nebo popisovanou aktivitu potřebují vykonávat. Často se tak v textech objevuje slovíčko おすすめ (*osusume*), česky „doporučení“. Píše se buď katakanou, hiraganou nebo znaky, konkrétní užití závisí na vkusu autora nebo typu textu. Tento výraz se objevuje často ve vazbách „~がおすすめ (です)“ a „~におすすめ (です)“. Což česky znamená, že „něco“ se doporučuje a „někomu“ se něco doporučuje. Například věta „女の子におすすめです“ (*onnanoko ni osusume desu*) znamená „dívčím se doporučuje“. V níže uvedeném příkladu vidíme typický příklad vazby s partikulí *ga* a pomocným jménem *no* sloužícím k nominalizaci fráze.

„前髪を手で左右に散らしながら乾かすのがおすすめです。“¹⁸

Autoři článků čtenářkám nejen doporučují různé aktivity a produkty, ale také nabízí rady, co je efektivní, vhodné a na co si naopak dát pozor. Na různá rizika upozorňují pomocí fráze 注意です (*čúí desu*) případně ご注意ください (*gočúí kudasai*), což znamená „dejte si pozor“. V článcích se objevují slova jako 効果的

---

¹⁶前髪を伸ばしていて、かきあげ風にしたいのですが、セットのとき上手く立ち上がりません。さらっと流す方法を教えてください！ [online]. 2015 [cit. 2015-06-20]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/177115>.

¹⁷ BAREŠOVÁ, Ivona a ZAWISZOVÁ, Halina. *Současná hovorová řeč mladých Japonců*. Olomouc: Nakladatelství Univerzity Palackého, 2012, s. 78.

¹⁸中村アンも！オシャレ芸能人の前髪が次々に「うざバング」になる理由 [online]. 2015 [cit. 2015-06-20]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/183739>.

(*kókateki*), což česky znamená „efektivní“ nebo „účinný“, nebo ve větě níže použitá vazba *といいです* (*to ii desu*), která česky znamená „je dobré“, „je vhodné“ (použit zrovna tento kosmetický produkt).

„チークはクリームチークなどを使うといいです。“¹⁹

Jak už bylo řečeno výše, autoři magazínů pro ženy se mimo jiné snaží probudit v čtenářkách pocit, že nějaký produkt, nějakou věc musí mít. Proto zejména některé módní kousky označují jako *マストアイテム* (*masuto aitemu*), případně *マストハブアイテム* (*masuto habu aitemu*, z angl. *must have item*). Česky to znamená „věc, co prostě musíte mít“. Další možný způsob vyjádření této skutečnosti je například *マストハブなこのアイテム* (*masuto habu na kono aitemu*).

Kromě přímého označení jako „*must have*“, se často objevuje kombinace příslovce *今* (*ima*) a deziderativu, což by česky znamenalo „tohle právě teď chcete/potřebujete“. Ve druhé větě je dokonce zesílen výraz *今* o další příslovce *すぐ* (*sugu*), což znamená „neprodleně“, „okamžitě“. Zvýrazněná část věty tak znamená „tohle okamžitě musíte vyzkoušet“.

„今欲しい CHANEL BAG ! “²⁰

„発汗ダイエットにも！今すぐに試したいバスソルトの使い方 3 選“²¹

Jak píše Tanaka²², magazíny se snaží kromě doporučování také čtenářkám přímo předeepsat a přikázat, co mají dělat. Časté jsou rozkazy realizované pomocí TE tvaru, které jsou buď doplněné zdvořilým *ください* (*kudasai*) nebo je věta pouze zakončena

---

¹⁹目の下チークをやろうとすると、クマと頬の部分で色が変わってしまいます>_< 綺麗にチークを付けるコツはありますか?? [online]. 2015 [cit. 2015-06-19]. Dostupné z:<http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/181497>

²⁰COCO マークがかわいい!! CHANEL ネイル [online]. 2015 [cit. 2015-05-27]. Dostupné z:<http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/123406>.

²¹発汗ダイエットにも！今すぐに試したいバスソルトの使い方 3 選 [online]. 2015 [cit. 2015-05-27]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/123419>.

²²TANAKA, Keiko. Japanese Women's Magazines: The Language of Aspiration. In: *The Worlds of Japanese Popular Culture: Gender, Shifting Boundaries and Global Cultures*. Cambridge: Cambridge University Press, 2000, s. 121.

vykřičníkem. Reynolds²³ uvádí, že použití jazyka v japonštině reflektuje společenské uspořádání z minulosti, kdy byly ženy vnímány jako podřízené, slabší pohlaví a očekávalo se, že se podle toho budou chovat. Od žen se tedy očekává, že se budou vyjadřovat zdvořileji a přímé vyjádření rozkazu by vyznívalo příliš hrubě. Proto je imperativ často realizován nepřímou, jen pomocí TE tvaru. Setkáme se také s rozkazem, které mají formu návrhu nebo pobídky. Zvýrazněnou část níže uvedené příkladové věty lze tak přeložit jako „Pojďme vyzkoušet následující způsob!“.

„そのためには、次の方法を試してみましよう!“²⁴

Další skutečností, která platí pro jazyk ženských magazínů obecně, je sklon k používání hovorových výrazů. Jak ilustruje příklad níže, v textech se objevují stažené slovesné tvary, jejichž použití je u neformálního mluveného projevu běžné, hlavně z důvodu jazykové ekonomie.

„浴衣ならではのイマドキヘアアレンジをおさえて、周りの目をひくオシャレをキメちゃいましょう☆“²⁵

Dalším rysem jazyka, který se používá v příspěvcích uveřejněných na serveru *beauty.yahoo.co.jp*, je výskyt geminace, tj. zdvojení souhlásky. Je to jazykový prostředek sloužící ke zvýšení expresivity promluvy a další prvek typický pro hovorovou japonštinu.²⁶ V textech se tak objevují slova jako すごく (*suggoku*), česky „hrozně moc“, nebo とっても (*tottemo*), česky „hodně“, „velmi“.

Onomatopoické výrazy jsou dalším prostředkem, jak zvýšit expresivitu projevu²⁷ a v článcích uveřejněných na internetových serverech pro ženy se objevují poměrně často. Onomatopoeie více působí na smysly a na představivost a jejich používání je jeden z typických znaků „ženské“ řeči.

---

²³ REYNOLDS, Kacue A., *Female Speakers of Japanese in Transition*. In: *Aspects of Japanese Women's Language*. Tokyo: Kuroshio Shuppan, 1990, s. 129.

²⁴ 【スマホの小ワザ】なんかモッサリしてる…反応の鈍いキーボードを「サクサクに戻す」iPhoneの裏ワザ [online]. 2015 [cit. 2015-06-20]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/app/articles/186355>.

²⁵ もうすぐ浴衣の季節♪ 浴衣に合うヘアアレンジのためのお役立ちヒント集 [online]. 2015 [cit. 2015-06-20]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/183679>.

²⁶ BAREŠOVÁ, Ivona a ZAWISZOVÁ, Halina. *Současná hovorová řeč mladých Japonců*. Olomouc: Nakladatelství Univerzity Palackého, 2012, s. 51.

²⁷ Tamtéž, s. 97.

Nadpisy článků mohou být ozvláštněny použitím slov psaných latinkou, vykřičníky, otazníky, arabskými číslicemi či jinými symboly jako jsou emotikony, srdíčka, hvězdičky a podobně. Níže uvedený příklad byl vyňat z článku, ve kterém je popsáno sedm nápojů, které je vhodné pít při dietě. Jedná se o nadpis k odstavci, ve kterém je představena jako dobrá volba soda nebo sojové mléko. Právě názvy těchto dvou nápojů jsou spojeny pomocí anglického, latinkou psaného slova „or“.

„小腹が空いたら「炭酸水」or「豆乳」“²⁸

Jazyk používaný v článcích publikovaných na serverech internetových magazínů pro ženy odráží jednak celkový vývoj současné japonštiny, jednak v sobě nese prvky ženské japonštiny, hovorové řeči, i řeči mladých lidí. Odráží se v něm snaha být moderní, inovativní, snaha zaujmout pomocí různých her se slovy a se zápisem. Hlavním a nejnápadnějším rysem všech příspěvků uveřejněných na serveru *beauty.yahoo.co.jp*, hlavně v rámci prvních tří rubrik (o nich více ve 4. kapitole), je velký počet použitých přejatých slov. Přejatým slovům je věnována praktická část této práce.

---

²⁸痩せ体質を導く「水分の摂り方」7つ [online]. 2015 [cit. 2015-03-27]. Dostupné z:<http://beauty.yahoo.co.jp/diet/articles/100680>.

3 Přejatá slova – *gairaigo* (外来語)

3.1 Historie přejímání cizích slov do japonštiny

Japonský termín *gairaigo* by ve volném překladu znamenal „slovo, které přišlo z venku“. Z evropských jazyků začala japonština čerpat jazykový materiál, zejména lexikum, v 16. století, kdy do Japonska poprvé přijeli Evropané. Vůbec první kontakt byl zaznamenán na ostrově Tanegašima v roce 1543, a to s Portugalci.²⁹ První přejatá slova tedy pocházela z portugalštiny. Během izolace země³⁰ byl kontakt s cizinci radikálně omezen. Z evropských národů měli s Japonskem dovoleno obchodovat jen Holanďané a to prostřednictvím jediného přístavu na ostrově Dedžima.³¹ V 18. století mají počátky tzv. „holandské vědy“ 蘭学 (*rangaku*). Tímto termínem se označovala veškerá studia zaměřená na Evropu a západní vědy. Díky Holanďanům měli Japonci přehled o technologiích ze Západu, nových medicínských postupech, o botanice nebo kartografii.³² Z holandštiny byly tedy často přejímány zejména odborné termíny.

K nárůstu slov přejatých z angličtiny došlo hlavně na konci 19. století, v období tzv. westernizace. S přejímáním západní kultury a způsobu života vůbec bylo potřeba vytvořit v některých případech zcela nová pojmenování pro věci, pro které neexistovalo japonské pojmenování, nebo ono japonské slovo mělo lehce odlišný význam. V těchto případech se často sahalo po původně anglických slovech. Dále v japonštině najdeme slova francouzského, italského nebo německého původu.

Slovní zásoba současné japonštiny již obsahuje desítky tisíc slov přejatých z angličtiny. Setkat se s nimi můžeme na spoustě míst, mezi jinými i na reklamních plakátech, bannerech, v časopisech nebo v televizních reklamách.³³

Japonskou slovní zásobu lze rozdělit do čtyř základních kategorií: *wago*, *kango*, *gairaigo* a *konšugo*. *Wago* jsou „domácí slova“, slova vzniklá v Japonsku. K zápisu

---

²⁹VASILJEVOVÁ, Zdeňka. *Dějiny Japonska*. Praha: Nakladatelství Svoboda, 1986, s. 239.

³⁰ Tzv. *sakokudžidai*. *Sakoku*, ve volném překladu „zamčená země“, byla zahraniční politika Japonska od počátku 17. do poloviny 19. století.

³¹MASON, Richard H. P. a CAIGER, John G. *Dějiny Japonska*. Praha: Fighters Publications, 2000, s. 90 – 91.

³²Tamtéž, s. 102 – 103.

³³MOTWANI, Prem. *A Dictionary of Loanwords Usage Katakana - English*. Tokio: nakl. Maruzen, 1995, s. 5.

japonských slov se používají jednak přizpůsobené čínské znaky kandži, jednak slabičná abeceda hiragana. Tou se zapisují i gramatické koncovky, které slouží k časování a skloňování. *Kango* jsou sinojaponská slova, která přejímali Japonci průběžně od 8. století našeho letopočtu.³⁴ *Gairaigo* jsou slova cizího původu, která přicházejí do japonské slovní zásoby z angličtiny a evropských jazyků od začátku období Meidži. *Konšugo* jsou tzv. „hybridní slova“, to znamená slova, které v sobě kombinují například *wago* a *gairaigo* (消しゴム). V rámci sinojaponských slov lze ještě vymezit kategorii slov *waseikango*, což jsou sinojaponská slova vzniklá v Japonsku při překládání termínů ze západní vědy.³⁵ V rámci kategorie přejatých slov lze pak dále vyčlenit kategorii *waseieigo*, což jsou tzv. „pseudoanglicismy“, anglická slova vytvořená v Japonsku.

Cizí slova se v japonštině zpravidla zapisují pomocí druhé ze slabičných abeced, katakany. Katakana se používá kromě přepisu slov cizího původu také k zápisu různých vlastních jmen, jako náhrada zápisu znaky kandži, pro slangové termíny nebo pro onomatopoeie. Díky katakaně lze do japonské slovní zásoby zahrnout třeba i jen k jednorázovému použití jakékoli slovo a docílit toho, že bude univerzálně čitelné.³⁶ Přepis cizího slova do katakany probíhá foneticky, to znamená, že se přepisuje podle toho, jak se slovo vyslovuje.

3.2 Proces přejímání cizích slov

Některá přejatá slova zaplňují lexikální mezery, to znamená, že pro objekt, který měl být pojmenován, ještě neexistovalo japonské pojmenování a bylo nutné ho převzít z jiného jazyka. Jiná přejatá slova zase mohou mít jen dekorativní funkci a dodávat textu punc modernosti.³⁷

Přejaté slovo v japonštině nemusí nutně odkazovat na zdrojové slovo a nemusí být ani zachován význam zdrojového slova. Například anglická slova mnohdy mají více různých významů, přičemž při přejímání do japonštiny může být zohledněn jen jeden z nich. Tato skutečnost může komplikovat porozumění významům slov, která byla

---

³⁴ WATANEBE, Minoru. *O podstatě japonského jazyka*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2000, s. 99.

³⁵ Tamtéž.

³⁶ DAULTON, Frank E. *A sociolinguist explanation of Japan's prolific borrowing of English* [online]. 2009 [cit. 2015-05-18]. The Ryukoku Journal Of Humanities and Sciences, 2009, s. 34. Dostupné z: http://repo.lib.ryukoku.ac.jp/jspui/bitstream/10519/735/1/r-ky_030_02_004.pdf.

³⁷ Tamtéž, s. 32.

do japonštiny přejata z angličtiny, například anglickým rodilým mluvčím.³⁸ Naopak japonští studenti, studující angličtinu jako cizí jazyk, mohou mít problémy se správnou výslovností anglických slov. Ke špatnému vyslovování je může svést přepis slova do katakany.³⁹

Přibližně 90 procent přejatých slov jsou podstatná jména, v menší míře pak následují adjektiva.⁴⁰ Velká většina substantiv může být verbalizována přidáním slovesa *する* (*suru*), česky „dělat“, například *ダイエットする* (*daietto suru*) znamená v doslovném překladu „dělat dietu“. Verbalizována mohou být dokonce i slova, která ve zdrojovém jazyce byla původně slovesa (viz 2. kapitolu). Verbalizace může proběhnout také přidáním japonské koncovky *-ru*, tak vzniklo například sloveso *デコる* (viz 5. kapitolu).

U přejatých slov dále dochází k různým slovotvorným procesům (viz 2. kapitolu). Kromě toho, že přejatá slova slovní zásobu japonštiny rozšiřují, mohou také některá existující japonská slova nahradit. Tomoda⁴¹ uvádí jako příklad slovo „obchodní dům“, japonsky *デパート* (*depáto*), které postupně úplně nahradilo dříve používané slovo zapisované znaky, *百貨店* (*hjakaten*).

Přejatá slova mohou ve větě stát samostatně, mohou se objevovat ve složeninách s japonským slovem, například v kombinaci s kandži (*食パン*), a existují také slova, která se dají užít pouze ve slovních spojeních. V tomto případě uvádí Motwani⁴² jako příklad slovo škola, japonsky *スクール* (*sukúru*), které figuruje jen ve složených slovech, pro obecné označení školy se jinak vždy používá slovo *学校* (*gakkó*). Nicméně i v případě, kdy je ve slovníku jasně definováno, že přejaté slovo lze použít jen ve složeninách, se mohou objevit výjimky. Stejně tak tomu bylo i v rámci vybraných slov, která byla analyzována v praktické části této práce.

---

³⁸MOTWANI, Prem. *A Dictionary of Loanwords Usage Katakana - English*. Tokio: nakl. Maruzen, 1991, s. 6 – 7.

³⁹DAULTON, Frank E. *A sociolinguist explanation of Japan's prolific borrowing of English* [online]. 2009 [cit. 2015-05-18]. The Ryukoku Journal Of Humanities and Sciences, 2009, s. 65. Dostupné z: http://repo.lib.ryukoku.ac.jp/jspui/bitstream/10519/735/1/r-ky_030_02_004.pdf.

⁴⁰ Tamtéž, s. 33.

⁴¹TOMODA, Takako. Change in Script Usage in Japanese: A Longitudinal Study of Japanese Government White Papers on Labor. Electronic journal of contemporary japanese studies [online]. 2005 [cit. 2015-03-18]. Dostupné z: <http://www.japanesestudies.org.uk/articles/2005/Tomoda.html>.

⁴²MOTWANI, Prem. *A Dictionary of Loanwords Usage Katakana - English*. Tokio: nakl. Maruzen, 1991, s. 7.

4 Jazyková data pro analýzu

Hlavní zdroj, ze kterého jsem čerpala jazykový materiál pro svoji práci, byl internetový portál pro ženy *beauty.yahoo.co.jp*⁴³. Články uveřejněné na jeho stránkách mají široký záběr. Netýkají se pouze kosmetiky a fyzického vzhledu, čtenářky se v tomto online magazínu dočtou také o zdravém životním stylu, módě, o vztazích, lásce, zábavě a vůbec o všem, co by moderní ženu mohlo zajímat. Každý příspěvek na stránkách je uveden nadpisem a obrázkem. Stylizované fotky asijských, ale i neasijských žen a mužů, mají za úkol přilákat pozornost, upoutat a upozornit na obsah článku. Neasijské modelové na fotkách navozují „mezinárodní přesah“, články často obsahují formulace jako „dieta podle zahraničních celebrit“ a „zahraniční celebrity doporučují“, přičemž pro „zahraniční celebritu“ bývá použit výraz 海外セレブ (*kaigai serebu*) nebo ハリウッドセレブ (*hariuddo serebu*, z angl. hollywood celebrity). セレブ je slovo, které vzniklo zkrácením původního výrazu セレブリティ (*sereburiti*, z angl. celebrity), 海外 doslova znamená „zámořský“.

Internetové stránky serveru *beauty.yahoo.co.jp* mají přehledný design, odkazy na hlavní straně jsou psané nejen japonsky, ale i latinkou, například „today’s special“, „what’s hot“, „new“. Příspěvky lze vyhledávat pomocí klíčových slov, která jsou označena jako „Hot キーワード“ (*hotkiwódo*, z angl. hot key word) a která se každý den mění. Jsou jimi například メイク (*meiku*, z angl. make up), ヘアアレンジ (*hea arendži*, z angl. hair arrange), 海外セレブ (*kaigai serebu*) a podobně. Pro čtenářky jsou zde také nachystány různé testy a doporučení aplikací na chytré telefony. Tematicky jsou články děleny do rubrik. Níže budou představeny první tři, ze kterých pochází největší množství sesbíraných jazykových dat.

Rubrika ダイエット (*daietto*, z angl. diet), česky „dieta“, je věnována zdravému životnímu stylu. V článcích se čtenářky dozví, co je dobré jíst, aby nepřibraly na váze, a jak změnit své stravovací návyky a začít žít zdravě. V této rubrice bývají také publikovány různé recepty na zdravá jídla. Aby příspěvky působily v očích čtenářek

---

⁴³Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/>.

věrohodně, najdeme v nich odkazy na výzkumy vědců z různých světových univerzit.⁴⁴ V článcích se často opakují klíčová slova jako „metabolismus“ nebo „proteiny“ a naráží se na opakující se problémy. Tím je například nedostatek spánku jako jedna z příčin přibírání na váze. Objevuje se zde spousta názvů různých hormonů, enzymů a chemických látek, které jsou psány katakanou (グレリン, レプチン apod.).

Druhou velkou rubrikou je rubrika ビューティ (*bjúti*, z angl. beauty), česky „krása“. Už sám název dostatečně napovídá, o jaké problematice budou články uveřejněné v této rubrice pojednávat. Autoři příspěvků nabízí ženám rady, jak být krásné, výjimečné a nezapadnout v davu. Články pojednávají o tom, co bude moderní v nadcházející sezóně, ať už se jedná o účesy, styl úpravy nehtů nebo styl líčení. Čtenářky zde opět najdou různé návody, často doplněné bohatou obrazovou přílohou. V mnoha článcích je jen krátký textový úvod a následuje obrazový návod na vytvoření účesu, ozdob na nehty a podobně.

V rámci rubriky ファッション (*faššon*, z angl. fashion), česky „móda“, bývají publikovány články, ve kterých jsou představeny aktuální módní trendy, kolekce slavných návrhářů a tipy na rozšíření šatníku. Čtenářky jsou také upozorněny na různé módní doplňky, přes kabelky a klobouky, až po náušnice a náhrdelníky a dozví se, jak se obléci, když se jedná o slavnostní nebo jinak významné příležitosti.

Při čtení článků publikovaných v rámci těchto tří rubrik si lze také vytvořit představu o tom, jaké hodnoty ohledně fyzického vzhledu mají dnešní Japonky. V období Edo byl za ideál fyzické krásy považován kulatý obličej s kulatými tvářemi a vysoké čelo. U žen byl také pozitivně vnímán a hodnocen světlý odstín pleti. Nejběžnějším typem make-upu byl bílý pudr a růž na tváře.⁴⁵ S otevřením Japonska západnímu světu se začal ideál ženské krásy, vlivem westernizace a s příchodem velkých „západních“ kosmetických firem na asijský trh, měnit. Často skloňovaným pojmem je 小顔 (*kogao*), česky „malý obličej“. Podle toho, jak často se toto slovo v textech objevuje, lze usoudit, že malý obličej je u žen velice žádoucí. V rubrice ビューティ, ale i ダイエット, jsou pravidelně publikovány nové články, ve kterých

---

⁴⁴瘦せれないのは「デブ菌」のせいかも!?デブ菌を増やさない食習慣3つ [online]. 2015 [cit. 2015-03-27]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/diet/articles/97524>.

⁴⁵ISA, Masako a KRAMER, Eric M. Adopting the Caucasian „Look“: Reorganizing the Minority Face. In: *The Emerging Monoculture: Assimilation and the „model Minority“*. Westport: Preager Publishers, 2003, s. 69.

autoři čtenářkám radí, jaký účes opticky zúží obličej a jak se správně nalíčit, aby obličej vypadal drobnější. Příkladová věta ilustruje případ, kdy autoři radí jak pomocí ofiny opticky zmenšit obličej.

„3Dバングで小顔効果も◎“⁴⁶

Objevují se i články, které radí, jak v obličejí zhubnout. O této problematice pojednává například článek o „obličejové dietě“, japonsky 顔のダイエット (*kao no daietto*)⁴⁷. Dalším žádoucím rysem jsou „jasné obličejové kontury“ (すっきりしたフェイスライン), blíže viz 5. kapitolu. Obecně je kladně hodnocená pleť bez pupínků, otoků nebo akné, autoři článků čtenářkám často radí, jak se případných nedokonalostí zbavit. Žádoucí je také štíhlá postava. K jejímu dosažení ovšem autoři častěji než cvičení doporučují různé diety. Při porovnávání četnosti výskytu slov セクシー (*sekuši*, z angl. sexy), česky „sexy“, a かわいい (*kawaii*), případně キュート (*kjúdo*, z angl. cute), obě česky „roztomilý“, „hezký“, lze usoudit, že se japonské ženy, spíše než aby působily přitažlivě, snaží být roztomilé. Snaha dosáhnout roztomilosti se ostatně projevuje i v jiných aspektech ženského chování, v jazykových projevech se za roztomilé považují například různé modifikace hlasu.

Internetovými magazíny, ze kterých pochází články uveřejněné na serveru *beauty.yahoo.co.jp*, jsou například portál *hair.cm*⁴⁸, což je server publikující články o účesech, nových úpravách vlasů, změnách image a podobně. Dalšími servery jsou *airly.co*⁴⁹ a *viceviza.com*⁵⁰, které se také věnují primárně úpravám vlasů. Server *beautynewstokyo.jp*⁵¹ má širší záběr. Zájemkyně mohou na stránkách najít články o módě, kosmetice, zdravém životním stylu, zveřejňována jsou různá videa a blogy. Internetový magazín *itnail.jp*⁵² se věnuje primárně úpravám nehtů a představuje například nové trendy pro nadcházející sezonu. Obsahově i graficky velice podobný

---

⁴⁶垢抜けおしゃれヘアにカラー選びが変わる”ハイライト”のいいとこ全部教えます♪ [online]. 2015[cit. 2015-06-18]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/180643>.

⁴⁷顔のダイエットは難しくない！1週間で小顔にする方法 [online].2015[cit. 2015-06-18]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/185526>.

⁴⁸ Dostupné z: <https://hair.cm/>.

⁴⁹ Dostupné z: <https://airly.co/>.

⁵⁰ Dostupné z: <http://www.viceviza.com/>.

⁵¹ Dostupné z: <http://www.beautynewstokyo.jp/>.

⁵² Dostupné z: <http://itnail.jp/>.

serveru *beauty.yahoo.co.jp* je magazín *trilltrill.jp*⁵³, na kterém jsou články rozděleny i do stejných rubrik. Novinky v líčení, novinky ze světa módy a jiné lifestylové rubriky pak nabízí magazín *Modelpress* (モデルプレス)⁵⁴.

Předmětem analýzy jsou články, které byly uveřejněny na internetovém serveru *beauty.yahoo.co.jp* v časovém období od prosince 2014 do června 2015, žádný analyzovaný příspěvek tak nebyl ke konci června 2015 starší více než půl roku. Server *beauty.yahoo.co.jp* je „sběrový“, to znamená, že nepublikuje vlastní příspěvky, ale pouze přebírá články z jiných online magazínů pro ženy a třídí je do tematických rubrik. Jazyková data sesbíraná z tohoto internetového magazínu jsou tedy průřezem velkým množstvím článků z jiných ženských magazínů na japonském internetu. Původní zdroj textu je na serveru *beauty.yahoo.co.jp* vždy uveden na konci příspěvku. Největší množství analyzovaných článků bylo uveřejněno v rubrikách ダイエット, ビューティ a ファッション. Analyzována byla přejatá podstatná jména, případně slovesa, a adjektiva. Byl vytvořen korpus a sesbíraný jazykový materiál tak byl analyzován podle slovních druhů přejatých výrazů. Analyzovaných článků bylo přibližně 70 a serverů, ze kterých byly sesbírány, více jak 15.

---

⁵³Dostupné z:<http://trilltrill.jp/>.

⁵⁴Dostupné z:<http://mdpr.jp/>.

5 Analýza

5.1 Podstatná jména a slovesa

5.1.1 Části těla

Jednou z prvních věcí, kterou postřehne čtenářka, jež poprvé zavítala na internetové stránky japonských magazínů pro ženy, je to, že místo tradičních a zavedených japonských výrazů označujících části těla bývá často použito slovo cizího původu. Přejatá slova se objevují jak přímo v názvech rubrik, tak v nadpisech. Lze vypořádat i určitá ustálená slovní spojení.

Samotné „tělo“ bývá v článcích na serveru *beauty.yahoo.co.jp* často označováno přejatým výrazem ボディ (*bodi*, z angl. *body*). Toto slovo se nemusí objevovat jen ve složeninách, jak je pro přejatá slova obvyklé, ale i samostatně. Například v rubrice ダイエット se s ním může čtenářka často setkat ve formulacích typu „なりたいボディになるため (*naritai bodi ni naru tame*)“, což česky znamená „abych dosáhla vysněné postavy“.

Níže uvedená věta je vyňata z článku, který pojednává o tom, jaké typy žen si muži vybírají. Přívlastek 男性の注目を集めるボディ (*dansei no čúmoku o acumeru bodi*) znamená v překladu „postava, která přiláká pozornost mužů“. Slovo ボディ je v ní tedy opět použito ve smyslu „postava“ nebo „figura“.

„今年の夏こそは、男性の注目を集めるボディを手に入れたいですね。

“55

Přejaté slovo ボディ je v online japonském výkladovém slovníku definováno pomocí slov 身体, 体 (*karada*) a je zde také popsáno, že se jedná především o oblast trupu.⁵⁶ Výraz 体 je definován jako „tělo“, „trup“, ale i „tělesná konstituce“.⁵⁷ Japonské

---

⁵⁵男性はどっちを選ぶ? 「スタイルが悪い超絶美女」VS「スタイルのいい普通顔女子」、圧倒的人気は…… [online]. 2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/lifestyle/articles/161120>.

⁵⁶Excite 辞書 [online]. 2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: http://www.excite.co.jp/dictionary/japanese/?search=%E3%83%9C%E3%83%87%E3%82%A3&match=beginswith&itemid=DJR_BODEXI-_010.

⁵⁷現代国語例会辞典. 東京: 小学館, 1985, s. 244 – 245.

slovo 体 se v textech objevuje také a bývá psané buď uvedenými znaky, nebo hiraganou, případně i katakanou. Lze ho použít jak ve významu těla obecně, tak ve významu postavy nebo tělesné figury. Použití slova ボディ je naopak vymezenější. Ačkoli je slovníkem definováno pomocí japonského ekvivalentu, v rámci článků na serveru *beauty.yahoo.co.jp* bývá použito jen ve významu „postava“, „tělesná figura“. Jeho použití implikuje, že je řeč o vypracovaném, vysportovaném těle.

Slovo ボディ se dále objevuje ve složeninách s jinými přejatými slovy. Frekventovaným výrazem je například ボディケア (*bodi kea*, z angl. body care), česky „péče o tělo“. V souvislosti s ボディケア se pak objevují termíny jako ボディローション (*bodi róšon*, z angl. body lotion) nebo ボディミルク (*bodi miruku*, z angl. body milk), které lze oba přeložit jako „tělové mléko“. Přejaté slovo ミルク je ve slovníku definováno pomocí výrazu 牛乳 (*gúnjú*)⁵⁸ i výrazu 粉ミルク (*kona miruku*), mléko v prášku, a コンデンスミルク (*kondensu miruku*), kondensované mléko. 牛乳 je kravské mléko obsahující mimo jiné vitamíny, a tuk, určené k pití nebo výrobě mléčných výrobků.⁵⁹ Nicméně přejaté slovo se ve významu, jaký nese slovo 牛乳 v rámci textů internetových magazínů pro ženy, v podstatě nevyskytuje. Lze ho použít v případě, že je řeč o konkrétním druhu mléka, o mléku, které je nějak ochuceno, nebo, jako je tomu v případě složeného slova ボディミルク, pokud je řeč o něčem, co se mléku jen podobá svou konzistencí.

Přejaté slovo ケア (*kea*, z angl. care), které česky znamená „péče“, se dále objevuje ve složeninách s jinými přejatými slovy, které označují části těla. Internetový server *beauty.yahoo.co.jp* na svých stránkách představuje v rámci rubriky ビューティ také různé kosmetické produkty. Právě v popisech těchto produktů se často objevují slova jako ハンドケア (*hando kea*, z angl. hand care), česky péče o ruce, nebo スキンケア (*sukin kea*, z angl. skin care), péče o pokožku. Kromě slova ケア se v popisech kosmetických produktů často objevuje i výše zmiňované slovo ローション nebo クリーム (*kurímu*, z angl. cream), česky „krém“. Obě se objevují ve většině případů ve složeninách s cizím slovem označujícím nějakou část těla.

---

⁵⁸カタカナ外来語略語辞典. 東京: 株式会社自由国民社, 2013, s. 741.

⁵⁹ 広辞苑第五. 東京: 岩波書店, 1967, s. 682

Ze slova ケア lze vytvořit přidáním japonského slovesa する sloveso s významem „pečovat“, „starat se o“, ale i „(lákařsky) ošetřovat“ a „opatrovat“.⁶⁰ V diskursu magazínů pro ženy lze jako synonymum slova ケア určit slovo 手入れ (*teire*), které by v tomto kontextu znamenalo česky „péče“ nebo „starost s cílem udržet dobrý stav dané věci“⁶¹. Toto slovo se v textech objevuje také, ovšem ve složených slovech s jiným přejatým výrazem vždy figuruje slovo ケア. Je to dáno tím, že se jedná o konkrétní a specifický druh péče a že slova jako ハンドケア a スキンケア jsou již zavedená a běžně používaná. Jsou také vnímána moderněji než by bylo vnímáno například spojení 肌の手入れ (*hada no teire*), které česky znamená „péče o pokožku“. Nicméně toto slovní spojení lze v textech najít v malé míře také. Články, ve kterých se místo přejatého složeného slova スキンケア objeví toto japonské slovní spojení, se vyznačují tím, že je v nich obecně méně přejatých slov a více slov psaných znaky. Volba se tedy odvíjí od preferencí autora, případně celého serveru, na kterém byl článek uveřejněn.

Již zmiňovaná slova ハンド (*hando*, z angl. hand), スキン (*sukin*, z angl. skin), stejně jako フィート (*fito*, z angl. feet) nebo アイ (*ai*, z angl. eye) jsou slova, která se v článcích objevují ve valné většině ve složených slovech, nicméně ne výlučně. Pokud jde o složeninu, pak jde většinou o spojení s jiným cizím slovem. Objevují se například složeniny アイライン (*ai rain*, z angl. eye line), česky „oční linky“, nebo フィートスプレー (*fito supuré*, z angl. feet spray), česky „sprej na nohy“. Slova jako リップ (*rippu*, z angl. lip), česky „rty“, nebo ショルダー (*šorudá*, z angl. shoulder), česky „ramena“, se objevují samostatně běžně.

Motivací pro použití výše uvedených přejatých slov místo slov japonských může být punc modernosti a inovativnosti, který tato slova mají, ale i fakt, že v některých případech popisují konkrétní věci, jejichž význam mohou vystihnout lépe než japonský výraz, který je obvykle vnímán obecněji. Například slovo アイ je ve slovníku přejatých slov definováno pomocí japonského slova 目⁶², nicméně výraz アイ je vnímán jako namalované oko, výraz 目 je zpravidla používám v obecném slova smyslu. Lze tak

---

⁶⁰Tamtéž, s. 222.

⁶¹ 広辞苑, s. 1820.

⁶² カタカナ外来語略語辞典, s. 10.

narazit na případ, kdy je v prvních větách článku oko popsáno jako 目, v následujícím odstavci, kde je popisován doporučený způsob líčení, už je oko popsáno slovem アイ.

Od slova ショルダー je odvozen níže uvedený výraz オフショル (*ofušoru*). Jedná se o *waseieigo*, které vzniklo z anglického „off shoulder“ a označuje šaty nebo trička obvykle s lodičkovým výstřihem, která nechávají odhalená a viditelná ramena. Jde o výraz nový, s nádechem modernosti, který je pravděpodobně známý mladým čtenářkám magazínů pro ženy, nicméně obecně známý a zavedený ještě není. Jak píše Daulton⁶³, osud přejatého výrazu je buď přijetí a zaužívání onoho slova komunitou užívající daný jazyk, nebo jeho odmítnutí a zapomenutí.

„赤チェック柄、オフショル“⁶⁴

Synonymem přejatého slova フェイス (*feisu*, z angl. face) je dle slovníku přejatých slov japonský výraz 顔 (*kao*)⁶⁵. Ten znamená česky „obličej“, „výraz“ nebo „tvář“⁶⁶. Přejatý výraz bývá opět obvykle součástí složených slov. Běžný je například výraz フェイスマッサージ (*feisu massádži*, z angl. face massage), česky „masáž obličeje“, nebo フェイスマスク (*feisu masuku*, z angl. face mask), česky „obličejová maska“. Jedná se opět o pojmenování konkrétních skutečností, v rámci kterých slovo フェイス pokrývá pouze jeden z možných významů slova 顔, význam „obličej“.

V případě slova フェイスライン (*feisu rain*, z angl. face line), které lze do češtiny přeložit jako „rýsy obličeje“, „obličejová linka“, se na stránkách online magazínů objevují i japonská slova s podobným významem. Jsou jimi výrazy 顔形 (*kaokatači*), do češtiny přeloženo jako „tvar/rýsy obličeje“, nebo 顔の輪郭 (*kao no rinkaku*), „rýsy/kontury tváře“. Stejně jako tomu bylo výše u složeného slova スキンケア a jeho japonského ekvivalentu, volba záleží na typu textu a preferencích autora. Výraz フェイスライン se objevuje často ve spojení se slovem すっきり (*sukkiri*),

---

⁶³DAULTON, Frank E. A *sociolinguist explanation of Japan's prolific borrowing of English* [online]. 2009 [cit. 2015-03-18]. The Ryukoku Journal Of Humanities and Sciences, 2009, s. 35. Dostupné z:http://repo.lib.ryukoku.ac.jp/jspui/bitstream/10519/735/1/r-ky_030_02_004.pdf.

⁶⁴ワタシが一番輝くサマー♡今からちよっとずつ準備スタートはじめましょ！ [online]. 2015 [cit. 2015-05-28]. Dostupné z:<http://beauty.yahoo.co.jp/fashion/articles/169187>.

⁶⁵カタカナ外来語略語辞典, s. 602.

⁶⁶現代国語例会辞典, s. 193.

které česky může znamenat „jasný“ nebo „hezky tvarovaný“. Níže citovaný úryvek je nadpis k článku o obličejových masáží, které jsou vhodné k tomu, aby měl člověk „jasné/zřetelné obličejové kontury“.

„「フェイスラインすっきり」が叶う簡単マッサージ“⁶⁷

Slovo ライン, které bylo již výše zmíněno v souvislosti s tím, že se objevuje ve složeninách s přejatými slovy アイ nebo フェイス, lze najít v článcích i samostatně. Příkladová věta uvedená níže pochází z článku, ve kterém autoři varují před účesy, které budou opticky rozšiřovat obličej. Objevuje se v ní slovní spojení 頬のライン (*hoo/hoho no rain*), česky „linie tváří“. Japonské slovo 頬 a přejaté ライン se na sebe pojí pomocí partikule *no*.

„確かにもみあげはボリュームがあるように見えてしまいますが、頬のラインとそろえれば小顔効果にもつながりますよ。“⁶⁸

Následující příkladová věta byla vyňata z článku, který představuje kosmetické produkty módní firmy, a lze si v ní povšimnout několika z lingvistického hlediska zajímavých skutečností. První zvýrazněné slovo je označení barvy, v tomto případě „zlaté - bronzové“, ゴールデンドブルズ (*góruden buronzu*, z angl. golden bronze), o barvách blíže v podkapitole 5.1.1.2. Druhé vyznačené slovo je výraz カラー (*kará*, z angl. color), česky „barva“, které je zde použito namísto japonského slova 色 (*iro*). Neobjevuje se zde v rámci složeniny, ale samostatně, pouze modifikováno japonským přídavným jménem 濃い (*koi*), které česky znamená „syť, tmavý“. Dalším zvýrazněným slovním spojením je 頬の輪郭 (*hoo no rinkaku*), které česky znamená „obrysy tváře“. V rámci této věty se ale objevuje i synonymum japonského slova 頬, přejaté チーク (*číku*, z angl. cheek), tedy „tvář“.⁶⁹ Je zde modifikováno dalším přejatým slovním spojením フラッシュピンク (*furaššu pinku*, z angl. flash pink), česky „svítivě růžová“, které se na slovo チーク pojí pomocí partikule *no*.

⁶⁷ 「フェイスラインすっきり」が叶う簡単マッサージ[online]. 2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/158928>.

⁶⁸ 小顔に見せるつもりが逆効果！「顔が大きく見えて失敗した髪型」4選[online]. 2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/136391>.

⁶⁹ カタカナ外来語略語辞典, s.409.

„ゴールドブロンズのような濃いカラーで頬の輪郭を強調し、上からフレッシュピンクのチークを軽くたたき込む。“⁷⁰

Slovo „tvář“ je ve větě výše poprvé zmíněno v obecném slova smyslu v rámci slovního spojení „rysy tváře“, ve druhém případě je již modifikováno přívlastkem, který dourčuje a konkretizuje jeho význam. Proto je ve druhém případě použito přejaté slovo チーク.

5.1.1.1 Vlasy a jejich úprava

Slova, jimiž se popisují úpravy vlasů, se v článcích na serveru *beauty.yahoo.co.jp* objevují v opravdu velkém množství. Vlasy se japonsky řeknou 髪の毛 (*kami no ke*), nicméně ve složeninách v souvislosti se stylingem a účesy se v článcích objevují dva hlavní výrazy, ヘアスタイル (*hea sutairu*, z angl. hair style) a ヘアアレンジ (*hea arendži*, z angl. hair arrange). Použití výrazu ヘア implikuje, že se nejedná o vlasy v obecném slova smyslu, nýbrž o vlasy, kterým byl dodán nějaký styling.

Výrazu ヘアスタイル odpovídá termín 髪型 (*kamigata*), který se do češtiny překládá jako „účes“⁷¹. Slovo ヘアアレンジ lze také přeložit jako „účes“, nicméně v kontextu článků uveřejněných na serveru *beauty.yahoo.co.jp* se zdá, že se jedná spíše o účes vytvořený bez stříhání, to znamená například pomocí různých vlasových ozdob nebo copů. Opět není výjimkou ani kombinování přejatého a japonského slova v rámci jednoho článku.

První níže uvedená příkladová věta pochází z článku, ve kterém autoři čtenářkám radí, jak si i doma vytvořit účes jako ze salonu. Ve větě se objevuje kromě již zmíněného slova ヘアスタイル i několik dalších zvýrazněných jazykových prvků. Například v tučně zvýrazněném slovním spojení ヘアスタイルをキメちゃいませよ (*hea sutairu o kimečaimašo*) se objevuje sloveso 決める (*kimeru*), které česky znamená „rozhodnout“, „stanovit“ nebo „určit“, psané katakanou a ve staženém tvaru, který je hovorový. Jiným zajímavým prvkem je anglický logogram zastupující spojku „a“ mezi

⁷⁰エレガントかつフレッシュ、大人の余裕を感じさせるラグ&ボーン洗練メイク [online]. 2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/117795>.

⁷¹ 広辞苑, s. 552.

dvěma japonskými přídavnými jmény かわいい (*kawaii*), česky „roztomilý, hezký“ a きれい (*kirei*), česky „krásný, hezký“. Logogram funguje jako náhrada za japonskou vazbu, která standardně zní „かわいくてきれいなヘアスタイル“ (*kawaikute kirei na hea sutairu*).

„ぜひ参考にして、かわいい&きれいなヘアスタイルをキメちゃいませよ〜♡“⁷²

Následující příkladová věta pochází z článku, ve kterém se čtenářkám doporučuje, aby změnilly image a přivítaly nový rok s novým účesem. Jako prostředek změny nabízí autoři „vzdušnou ofinu“. K vyjádření tohoto výrazu používají přejaté slovní spojení シースルーバンゲ (*šisurú bangu*, z angl. see-through bangs). Ve výňatku se opět objevuje slovo ヘアスタイル, jelikož se tentokrát jedná o změnu účesu provedenou pomocí stříhání, a také termín イメチェン (*imečen*). Jedná se o slovo, které vzniklo zkrácením původního výrazu イメージチェンジ (*imédži čendži*) a v češtině znamená „změna image“. Jak ilustruje příkladová věta, přidáním slovesa する (zde ve tvaru して) lze vytvořit také sloveso, které má význam „změnit image“.

„思い切ってヘアスタイルもイメチェンして、今までと違う自分で新年を迎えるのもステキではないでしょうか♡“⁷³

V následující příkladové větě se opět objevuje slovo スタイリング, tentokrát spolu se znakem 剤, který nese význam „prostředek“. Článek, ze kterého je vyňata tato věta, pojednává o různých prostředcích, kterými lze vytvořit požadovaný účes. „スタイリング剤“ jsou tedy podle toho článku ワックス (*wokkusu*, z angl. wax), česky „vosk“, スプレーワックス (*supuré wokkusu*, z angl. spray wax), „vosk ve spreji“, nebo například キープスプレー (*kípu supuré*, z angl. keep spray). Slovo キープ znamená v tomto kontextu „držet“, „vydržet“. Přesněji se tedy jedná o lak, který vlasy dlouho udrží v požadovaném tvaru.

„スタイリング剤の上手な使い方♡春に向けて可愛くなる♡“⁷⁴

---

⁷²人気美容師さんが解説！ おうちでのスタイリング術、5つのお悩みを解決します☆ [online]. 2015 [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/124457>.

⁷³新年は思い切ってイメチェンしよう！フェミニンボブ大特集♡ [online]. 2014 [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/73057>.

Pro slovo „vosk“ existuje japonské pojmenování 蠟 (*ró*), které se používá ve významu „pevná látka nebo tekutina získávaná z těl rostlin nebo živočichů.“⁷⁵ Vosk na vlasy ovšem byla nová věc, pro kterou bylo nutné vytvořit nové pojmenování. Výrazem ワックス se tedy v kontextu ženských magazínů označuje konkrétně vosk na vlasy, kdežto japonský výraz může označovat voskovaný papír nebo například včelí vosk. Vosk na vlasy by tímto přejatým výrazem nebylo možné pojmenovat.

Kromě vosků a laků na vlasy lze vytvořit požadovaný účes také pomocí různých vlasových doplňků a ozdob. Úryvek citovaný níže pochází z článku, ve kterém autoři čtenářkám doporučují, jaký účes je vhodné zvolit, když jdou poprvé do nové práce u příležitosti 入社式 (*njúšašiki*), což lze do češtiny volně přeložit jako „uvítací ceremoniál pro nové zaměstnance firmy“. Úryvek je uveden zkratkou „NG2.“, čtenářka tedy bude upozorněna, jaké vlasové doplňky naopak není vhodné zvolit. Tučně vyznačená přejatá slova jsou パール (*páru*, z angl. pearl), česky „perly“, ビジュー (*bižú*, z franc. bijou), česky „bižuterie“, a バレッタ (*baretta*, z franc. barrette), což je plochá sponka do vlasů. Poslední výraz je ヘアゴム (*heagomu*). Je to *waseieigo* vzniklé z přejatých slov ヘア (*hea*, z angl. hair), a ゴム (*gomu*, z angl. gum) a znamená „gumička“. Všechna tato slova spadají pod nadřazený pojem ヘアアクセサリー (*hea akusesarí*, z angl. hair accessory), „vlasové doplňky“.

„NG2. パールやビジューがついたキラキラしたバレッタやヘアゴムで髪をまとめる“⁷⁶

V tomto případě byla přejatá slova užita, protože označují konkrétní věci a mají přesně daný význam. Když čtenářka v textu čte například slovo バレッタ, ví přesně, co si pod tímto pojmem má představit. Jedná se o označení pro specificky vypadající plochou sponku do vlasů. Japonský nebo sinojaponský ekvivalent, který by odkazoval přímo na tuto skutečnost, neexistuje. To samé platí i pro ostatní přejatá slova uvedená v příkladové větě výše. Označují konkrétní věci a vyvolávají konkrétní představu podoby dané věci. I když například v případě slova パール existuje sinojaponský

---

⁷⁴スタイリング剤の上手な使い方♡春に向けて可愛くなる [online]. 2015 [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/103974>.

⁷⁵ 広辞苑, s. 2842.

⁷⁶入社式の女性の髪型で気をつけるべきこととは? [online]. 2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/123380>.

ekvivalent 真珠 (*šindžu*), japonský výraz vyvolá spíše obecnou, nekonkrétní představu perly, výraz パール pak představu dekorativní, vesměs nepravé perly, která může být upotřebitelná jako ozdoba do vlasů nebo k výrobě perlových náhrdelníků.

Až na jednu výjimku se ve všech příkladových větách uvedených v této podkapitole objevuje symbol srdíčka. Japonsky se označuje ハート (*háto*, z angl. heart) a v příspěvcích se objevuje poměrně často. Může mít čistě estetickou funkci nebo může fungovat jako ukončení jedné výpovědi. Kromě symbolu srdce může stejnou funkci plnit například hvězdička (スタイルング剤で髪型はより可愛くできますよ☆☆⁷⁷).

5.1.1.2 Úprava nehtů

Příspěvky, které se týkají úpravy a vzhledu nehtů, japonsky ネイルデザイン (*neiru dezain*, z angl. nail design), přebírá server *beauty.yahoo.co.jp* většinou ze serveru *itnail.jp*⁷⁸. Obsahují spoustu obrázků a fotek s názornými ukázkami toho, jak by mohly být nehty nazdobeny. Obrázky jsou většinou uvedeny krátkým popiskem, většinou nejde ale o postup, jakým se uvedený design vytváří, ale jen o krátký úvod. Ve složených slovech s jinými přejatými slovy se objevuje přejatý výraz ネイル (*neiru*, z angl. nail), pokud se mluví o nehtech jako takových, setká se čtenář s japonským výrazem 爪 (*cume*). Jelikož se v článcích vyskytuje opravdu hodně složenin, jeví se použití slova 爪 jako méně časté.

Čtenářka může ale narazit i na případ, kdy se slovo ネイル nepojí s dalším přejatým slovem, ale se slovem japonským. Jako příklad lze uvést 囲みネイル (*kakomi neiru*). Tímto výrazem se označují nehty, které nejsou nalakovány po celé ploše, ale jsou spíše ozdobně ohraničeny. Výraz 夏ネイル (*nacu neiru*) zase doslova znamená „letní nehty“. Ani slovo 爪 se nemusí vždy objevovat samostatně, ale může být součástí složeniny. Například ve slovním spojení ショート爪の人⁷⁹ (*šóto cume no hito*), což

---

⁷⁷スタイルング剤の上手な使い方♡春に向けて可愛くなる♡ [online]. 2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/103974>.

⁷⁸Dostupné z: <http://itnail.jp/>.

⁷⁹便利なネイルのサンプルチップ☆デザイン参考やコレクションで楽しもう♪ [online]. 2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/156221>.

česky znamená „lidé s krátkými nehty“, se objevuje 爪 ve spojení s přejatým výrazem ショート (*šóto*, z angl. *short*), česky „krátký“.

Přídavné jméno ショート (*šóto*, z angl. *short*) definuje slovník přejatých slov tak, že ve významu „krátký“ (japonsky 短い) se používá v rámci složených slov.⁸⁰ Ve výše uvedeném příkladu tvoří toto přejaté přídavné jméno složené slovo s japonským slovem 爪. To zde bylo použito, protože se jedná o obecné označení nehtů. Výraz ショート byl použit spíše proto, že celé slovní spojení ozvláštňuje a to pak působí hravým a inovativním dojmem. Nicméně oproti japonskému slovnímu spojení 短い爪 (*midžikai cume*) zde není žádný významový rozdíl. Adjektivum ショート, stejně jako jeho antonymum ロング (*rongu*, z angl. *long*)⁸¹, bývá v textu často použito v případech, kdy se mluví o délkách nehtů a vlasů.

První úryvek níže je vyňat z článku, který obsahuje obrazovou galerii nehtů ozdobených pomocí 吹き出し (*fukidaši*), což jsou komiksové bubliny. První tučně zvýrazněné slovo je 爪 (*cume*), což je japonský výraz pro nehet. V této větě se vyskytuje jak japonský, tak přejatý výraz (prejatý v tomto případě ve složenině ネイルデザイン). Poprvé je slovo „nehet“ použito ve smyslu obecném, ve smyslu nehtu jako části těla, proto byl zvolen japonský výraz. Podruhé už je řeč o nehtech, které budou vylepšeny pomocí namalovaných „吹き出し“, takže bylo potřeba zvolit přejatý výraz. Poslední zvýrazněné slovo je アート (*áto*, z angl. *art*), česky „umění“. V této větě se objevuje ve spojení 吹き出しアート (*fukidaši áto*), jinak ho ale lze najít také často ve spojení ネイルアート (*neiru áto*), což doslova znamená „nehtové umění“. Příkladová věta je namísto tečky zakončena symbolem noty.

„マンガの吹き出しを爪に描く吹き出しアートが可愛いネイルデザイン画像集です♪“⁸²

K vyjádření slova „zdobit“, například ve slovním spojení „zdobit nehty“, používají autoři článků často slovo デコる (*dekoru*). Jedná se o katakanou psané slovo

⁸⁰ カタカナ外来語略語辞典, s. 311.

⁸¹ Tamtéž.

⁸² キュートにしゃべる指先♡吹き出しネイルが可愛い♡ [online]. 2015 [cit. 2015-05-20].

Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/127751>.

デコ s japonskou slovesnou koncovkou *-ru*, která z něj vytváří sloveso. Tučně zvýrazněná složenina *スタッズネイル* (*sutazzu neiru*) znamená volně přeloženo „nehty ozdobené cvočky“. Článek, ze kterého je věta vyňata, obsahuje krátký slovní úvod následován obrazovou galerií, která ilustruje, jak by takto nazdobené nehty mohly vypadat.

大人っぽくデコる指先。スタッズネイル。⁸³

Na základě analyzovaných jazykových dat lze říci, že použití slova *ネイル* implikuje, že je řeč o nehtech, které jsou nějakým způsobem upravené, případně autoři článku radí, jak je upravit. To znamená, že jsou nalakované, ozdobené různými kamínky, je jim dodán nějaký „design“. Slovo *爪* se oproti tomu používá jako obecné označení pro nehet jako takový⁸⁴, bez úprav, ozdob a podobně.

Následující citovaný úryvek je vyňat z článku o tom, jaké barvy budou moderní na podzim, v zimě a na jaře a je v něm tučně vyznačených sedm přejatých slov. Ve všech případech se jedná o označení barev. První zvýrazněné slovo je výraz *モノトーン* (*monotón*, z angl. *monotone*), kterému by v kontextu příkladové věty odpovídal japonský výraz *単色* (*tanšoku*)⁸⁵, a znamená česky „jednobarevný“. Dalším výrazem je z francouzštiny přejaté slovo *ボルドー* (*borudó*, z franc. *bordeaux*), česky *bordó*, tedy odstín červené, který byl pojmenován podle barvy vína vyráběného v oblasti Bordeaux ve Francii. Výrazu *ネイビー* (*neibí*, z angl. *navy*) by v češtině odpovídala barva „námořnický modrá“. Pro označení šedé barvy byl ve větě použit přejatý výraz *グレー* (*guré*, z angl. *grey*). Slovo *アイスブルー* (*aisuburú*, z angl. *ice blue*) lze přeložit jako „ledově modrá“. Posledním slovem je *クリームベージュ* (*kurímu bédžu*, z angl. *cream beige*), česky „krémově béžová“.

---

⁸³大人っぽくデコる指先。スタッズネイル[online]. 2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z:<http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/128007>.

⁸⁴ 広辞苑, s. 1798.

⁸⁵ カタカナ外来語略語辞典, s. 762.

„秋冬はモノトーン、ボルドー、ネイビーなどが主流ですが、春のツイード柄は爽やかなグレーやアイスブルー、イエロー、クリームベージュなどがおすすめです。“⁸⁶

V případě označení barev se autoři článků velice často uchylují k cizím slovům. To se děje mimo jiné proto, že každý národ chápe barvy jinak. Když dva příslušníci různých národů řeknou ve svém jazyce slovo „žlutá“, každý si zřejmě vybaví jiný barevný odstín. V japonštině tak přejaté výrazy, které označují barvy, mají funkci určité unifikace jejich vnímání – pojem イエロー je zřejmě spojen s konkrétním barevným odstínem, který by měly vnímat všechny čtenářky přibližně stejně. I když je ve slovníku jako synonymum slova イエロー definováno slovo 黄色⁸⁷, každý z výrazů vyvolá jinou představu o dané barvě.

Kromě výrazů uvedených v příkladové větě se mohou čtenářky online magazinů setkat s dalšími přejatými výrazy označujícími barvy. Jsou jimi také běžné barvy, pro které existuje japonský ekvivalent. Například ブラック (*burakku*, z angl. black), ホワイト (*howaito*, z angl. white) a レッド (*reddo*, z angl. red), tedy česky „černá“, „bílá“ a „červená“. Tyto výrazy se objevují jak ve spojení s cizím slovem, často například s ネイル, tak samostatně. Mohou se pojit také s přejatým slovem カラー (*kará*, z angl. color), což znamená „barva“. Čtenářky takto narazí například i na označení パステルカラー (*pasuteru kará*, z angl. pastel color), česky „pastelová“ nebo na ミルクカラー (*miruku kará*, z angl. milk color), česky „mléčná barva“. Přejatá slova se také často objevují v případech, kdy je řeč o směsicích barev. Například オレンジピンク (*orendžipinku*, z angl. orange pink) znamená „oranžovorůžová“. V případě složených slov se slovem カラー i v případech slov, která označují směsice barev, se jedná o zcela konkrétní označení dané barvy, která by měla vyvolat konkrétní představu o daném barevném odstínu, tomu může napomoci i užití přejatého slova.

Pro výrazy, které označují vybrané části lidského těla, a které byly okomentovány v této kapitole, obecně platí, že se ve valné většině případů objevují v rámci složených slov s jiným přejatým slovem, případně se slovem japonským. Nicméně vždy je možné najít výjimku, tudíž nelze definitivně říct, že přejatá slov

---

⁸⁶ツイード柄やフラワーなど…上品で女性らしい春ネイルはこれ! [online].2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z:<http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/130026>.

⁸⁷カタカナ外来語略語辞典, s. 61.

fungují jen ve složeninách. Při porovnávání použití původně japonského slova a slova přejatého se zdá, že japonská slova fungují při vyjadřování obecného významu slova, zatímco slova přejatá implikují, že se jedná o část těla, která bude nějakým způsobem upravena nebo vylepšena, tedy v článku bude představen nějaký způsob, jak ji vylepšit. Nehty budou nalakovány, vlasy učesány, postava vypracovaná a podobně. Japonský a přejatý výraz se vedle sebe mohou objevit v rámci jedné věty. Přejaté výrazy také obvykle vyvolávají konkrétní představu o věci, kterou popisují, mají tak specifitější použití než slova japonská a vymezenější význam. Za výběrem přejatého slova místo japonského může stát také snaha o originalitu, zajímavost nebo obecně o to vyjadřovat se módně. Přejatá slova v textu působí hravě a přispívají tak k celkovému svěžímu vyznění textu a jeho snadné čitelnosti.

5.1.2 Cvičení a dieta

Klíčovým přejatým slovem je v rámci tematického okruhu „cvičení a dieta“ slovo ダイエット (*daietto*, z angl. diet). Jedná se o název celé rubriky a v rámci ní se objevuje téměř ve všech příspěvcích. Obvykle se pojí se slovesem する (*suru*) v jeho průběhové nebo potenciální formě, vznikají tak slovesa ダイエット (*daietto o šite iru*) a ダイエットができる (*daietto ga dekiru*), volně přeloženo do češtiny obě „držet dietu“.

Jak už bylo uvedeno výše, v rámci představení serveru *beauty.yahoo.co.jp*, často opakujícím se slovem je spíše než „kalorie“ slovo „cvičení“, japonsky エクササイズ (*ekusasaizu*, z angl. exercise). Objevuje se ve spojení se slovesem 行う (*okonau*), česky „provádět“, „vykonávat“. Například „舌をぐるぐる回すエクササイズを行う“⁸⁸ (*šita o guruguru mawasu ekusasaizu o okonau*) znamená „provádět cvičení krouživými pohyby jazyka“. Slovo エクササイズ se objevuje i ve spojení se slovesem する ve tvaru エクササイズをする (*ekusasaizu o suru*). Japonskými ekvivalenty přejatého slova エクササイズ jsou v kontextu článků z rubriky ダイエット slova 運動 (*undó*) nebo 訓練 (*kunren*)⁸⁹, která se také používají v tomto kontextu ve významu

---

⁸⁸あなたは大丈夫？「顔の太り方」3タイプの原因と対処法！ [online]. 2015 [cit. 2015-02-20].

Dostupné z:<http://beauty.yahoo.co.jp/diet/articles/97472>.

⁸⁹カタカナ外来語略語辞典, s. 102.

„cvičení“, „třénování“, tedy „záměrné pohybování tělem“.⁹⁰ Nezdá se, že by mezi těmito dvěma sinojaponskými výrazy a přejatým slovem byl v rámci jejich použití v článcích na serveru *beauty.yahoo.co.jp* nějaký sémantický rozdíl. Všechna tři slova jsou nadřazenými pojmy pro níže uvedené druhy cvičení a mohou být v rámci jedné věty volně kombinovatelná a zaměnitelná. Například jeden článek uveřejněný v rubrice ビューティ uvádí odstavec slovy „エクササイズをする“ a následuje věta „有酸素運動や筋肉運動で、体も若々しく保とう。“⁹¹, která volně přeloženo znamená „aerobním a svalovým cvičením si uchováte mladistvé tělo“.

Výraz エクササイズ bývá doprovázen jinými přejatými slovy, často druhy cvičení. Kupříkladu ウォーキング (*wókingu*, z angl. walking), tedy chůze, ジョギング (*džogingu*, z angl. jogging) nebo ストレッチング (*sutoreččingu*, z angl. stretching). Tato tři slova se objevují jako podstatná jména, sloveso lze vytvořit přidáním japonského slovesa する nebo opisem pomocí partikule *no*, například ジョギングの運動を行う (*džogingu no undó o okonau*).

Příspěvky se ve velké míře věnují také různým způsobům jak odbourat stres, který zapříčiňuje přibírání na váze. V tomto kontextu se objevuje slovo リラックス (*rirakkusu*, z angl. relax). Najdeme ho jako součást složených slov, například s dalším přejatým slovem タイム (*taimu*, z angl. time) tvoří složené slovo リラックスタイム (*rirakkusu taimu*). V překladu má toto složené slovo význam „čas určený k relaxaci“. Může ale stát v textu i samostatně. Výraz リラックス znamená „oddech“ nebo „relax“, „uvolnění od nervozity“ apod.⁹² Můžeme se setkat i se slovem 息抜き (*ikinuki*), které znamená také „oddech, relax“ nebo „uvolnění“, například od nervozity nebo oddech od zaměstnání.⁹³ Slovo リラックス ale v rámci použití v textech online magazínů pro ženy označuje spíše konkrétnější formu relaxu nebo oddechu a čtenářky tak získají přesnější představu o popisované skutečnosti, než by tomu bylo v případě použití výrazu 息抜き.

---

⁹⁰ 広辞苑, s. 278 a 810.

⁹¹ もはやレジェンド! 女子が選ぶ好きなアイドル1位は断トツ嵐、2位は…[online]. 2015 [cit. 2015-06-22]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/190176>.

⁹² カタカナ外来語略語辞典, s. 811.

⁹³ 現代国語例会辞典, s. 53.

Dalším výrazem typickým pro články o dietě je slovo デトックス (*detokkusu*, z angl. detoxification). O detoxikaci organismu se v příspěvcích mluví jako o nutnosti na cestě k hubnutí a ke zdravějšímu způsobu života. Slovo デトックス se vyskytuje často ve spojení s dalším přejatým podstatným jménem. Často používaná je například kombinace slova デトックス s přejatým slovem ウォーター (*wótá*, z angl. water). Vzniká tak složené slovo デトックスウォーター, což česky znamená „voda určená k detoxikaci organismu“. Výraz ウォーター je ve slovníku přejatých slov definován pomocí japonského slova označujícího vodu 水 (*mizu*) a výrazu おひや (*ohija*), česky „studená voda“. Následuje vysvětlení, že se jedná o pitnou vodu, kterou hostům nalijí do sklenice například v restauraci.⁹⁴

Níže uvedený úryvek je nadpis k článku o detoxikační vodě, kterou si může vytvořit každý jen tím, že přidá do vody ovoce. První zvýrazněné spojení dvou podstatných jmen je フルーツとお水 (*furúcu to omizu*), česky „ovoce a voda“. Jde o kombinaci přejatého výrazu フルーツ s japonským slovem 水, zde se zdvořilostním prefixem „o“, jehož používání je pro ženskou řeč typické. Ve druhé větě je už ve složenině místo japonského slova 水 použit přejatý výraz ウォーター.

„フルーツとお水を合わせるだけ！誰でも簡単に作れる“デトックスウォーター”の作り方“⁹⁵

Použití slova ウォーター v rámci složeniny デトックスウォーター, nebo i v rámci jiné běžné složeniny コスメティックウォーター (*kosumetikku wótá*, z angl. cosmetic water), česky „kosmetická voda“, plně neodpovídá výše uvedené slovníkové definici tohoto přejatého slova. Tento výraz se používá spíše v případech, kdy je čistá voda (vyjádřena pomocí obecného výrazu お水) něčím modifikována, tedy je-li nějak blíže specifikována a konkretizována. Například v rámci složené slova „detoxikační voda“ bude voda vždy vyjádřena pomocí přejatého výrazu. V článcích lze ale také narazit na variantu お水でデトックスする (*omizu de detokkusu suru*). V tomto případě je možné použít japonský výraz, protože se nejedná o složené slovo, ale výraz

---

⁹⁴カタカナ外来語略語辞典, s. 91.

⁹⁵フルーツとお水を合わせるだけ！誰でも簡単に作れる“デトックスウォーター”の作り方 [online]. 2015 [cit. 2015-06-18]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/180265>.

お水 zde stojí v pozici příslovečného určení a slovo voda bylo použito v obecném slova smyslu.

5.1.3 Jídlo a pití

Pro štíhlou postavu, zdravě vypadající pleť nebo obecně pro zdravý životní styl je důležité se správně stravovat. Proto se na stránkách *beauty.yahoo.co.jp* často objevují články, ve kterých autoři čtenářkám radí, co jíst a pít v různých situacích. Aby například dieta byla co nejefektivnější v co nejkratším čase, doporučuje se vyvarovat se pití alkoholu, omezit pití kávy a dodávat si energii přírodními cukry.

Pokud jde o slovo „alkohol“, setkáme se s ním jak v japonské podobě お酒 (*osake*), tak i v katakanové podobě アルコール (*arukóru*, z holand. alcohol), a to i v rámci jednoho odstavce. Výraz お酒 označuje jednak tzv. 日本酒 (*nihonšu*), tedy „japonský alkohol“, jednak alkoholické nápoje v obecném slova smyslu.⁹⁶ Slovo アルコール je ve slovníku přejatých slov definováno mimo jiné pomocí svého japonského ekvivalentu.⁹⁷ Úryvek níže představuje nadpis k odstavci v článku o 7 způsobech jak rychle zhubnout, a první větu z tohoto odstavce. Odstavec je uveden slovy お酒をやめる (*osake o jameru*), česky „skončit s alkoholem“, a v první větě už se v souvislosti s tím, že alkohol je „úhlavní nepřítel“ diety, mluví o アルコール. Význam je tedy v rámci použití v člancích online magazínů pro ženy zřejmě stejný, bez podstatných sémantických nuancí.

„お酒をやめる

アルコールもダイエットの大敵です。 “⁹⁸

Nápoj obecně se japonsky řekne 飲み物 (*nomimono*) nebo 飲料 (*inrjó*), nicméně vedle tohoto výrazu se v člancích na serveru *beauty.yahoo.co.jp* objevuje také přejaté slovo ドリンク (*dorinku*, z angl. drink). Jak si lze všimnout v příkladové větě, slovo ドリンク nemusí být vždy součástí složeniny, ale může se objevovat i

---

⁹⁶ 広辞苑, s.1062.

⁹⁷ カタカナ外来語略語辞典, s. 47.

⁹⁸ 来週までに絶対痩せたい人必見! 「体重を今スグ落とす」7つの技 [online]. 2015 [cit. 2015-05-25]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/diet/articles/99163>.

samostatně. Věta pochází z článku o sedmi nápojích, které jsou vhodné pro lidi, co zrovna drží dietu. V rámci tohoto článku je pro slovo „nápoj“ vždy použit přejatý výraz, japonský se v něm neobjevuje. Je to z toho důvodu, že slovem ドリンク bývají označovány již blíže specifikované, konkrétní druhy nápojů.⁹⁹ Ve větě níže je jako ドリンク označeno kakao, v dalších částech tohoto článku pak postupně dalších šest nápojů. Výraz ドリンク se může objevit také ve složeném slově s japonským nebo sinojaponským výrazem, například 酵素ドリンク (*kóso dorinku*), znamená „enzymatický nápoj“.

„ココアは、「甘いからダイエットに不向き」と思われがちなドリンク。

«100

V případě slova ドリンク tak slovníková definice odpovídá použití slova v praxi. Výrazy 飲み物 a 飲料 jsou používány v obecném slova smyslu jako „tekutina určená k pití“¹⁰¹, ale na rozdíl od přejatého slova nemusí být spojeny s názvem nějakého konkrétního nápoje. Typická vazba může být například „健康のための飲み物“¹⁰² (*kenkó no tame no nomimono*), volně přeloženo „nápoje dobré pro zdraví“.

Výrazem ドリンク jsou také označeny nápoje z nabídky zahraničních řetězců jako je například *Starbucks*. Pro ilustraci je zde uveden úryvek z článku serveru *beauty.yahoo.co.jp*, který představuje novinky v nápojích tohoto řetězce.

„今回の新作ドリンク、ベースはほんのりとビターな「コーヒー フラペチーノ®」¹⁰³

Motwani¹⁰⁴ ve svém „A Dictionary of Loanwords Usage KATAKANA – ENGLISH“ z roku 1991 překládá slovo ドリンク jako „health drink“ (zdravý nápoj).

---

⁹⁹ カタカナ外来語略語辞典, s. 470.

¹⁰⁰ 痩せ体質を導く「水分の摂り方」7つ [online]. 2015 [cit. 2015-05-27]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/diet/articles/100680>.

¹⁰¹ 広辞苑, s. 2096.

¹⁰² コーヒーのタンニン効果で脂肪燃焼・抗うつ・老化防止！珈琲の健康効果と飲み方 [online]. 2015 [cit. 2015-06-22]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/190201>.

¹⁰³ 【スタバ新作】チョコレート尽くしの『チョコレートランチフラペチーノ®』登場 [online]. [cit. 2015-06-22]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/lifestyle/articles/172637>.

¹⁰⁴ MOTWANI, Prem, s. 42.

Vzhledem k tomu, v jakých kontextech se vyskytuje v článcích online magazínů pro ženy, je zřejmé, že jeho význam se minimálně v oblasti ženských magazínů posunul a zahrnuje různé typy nápojů.

Dalšími druhy nápojů jsou různé druhy čajů. Čaj se japonsky řekne お茶 (*oča*) a tímto slovem se obvykle označuje čaj zelený. Černý čaj je 紅茶 (*kóča*). Pokud je řeč o čaji jako takovém, obvykle se používá japonské slovo *oča* nebo *kóča*.¹⁰⁵ Nicméně v článcích se objevuje i slovo ティー (*tí*, z angl. tea). Přejaté slovo se používá v případě, kdy je řeč o nějakém konkrétním druhu čaje. Příkladová věta byla vyňata z článku o tom, jak zabránit tzv. „梅雨太り“ (*cuju futori*), volně přeloženo „přibírání v období dešťů“. Objevuje se v ní slovní spojení „šípkový čaj“, japonsky ローズヒップティー (*rózu hippu tí*, z angl. rose hip tea), „bylinkový čaj“, japonsky ハーブティー (*hábu tí*, z angl. herb tea). Dalším čajem je čaj Rooibos, ルイボスティー (*ruibosu tí*).

„また、ローズヒップティーやルイボスティーなど、利尿作用の高いハーブティーを飲むのもよいでしょう。“¹⁰⁶

Zatímco ve složeném slově ルイボスティー zastupuje slovo čaj přejatý výraz ティー, v dalším z druhů čajů, čaji pchu-er, se objevuje slovo 茶, japonsky jeho název zní プーアル茶 (*púáru ča*). Sice jde o konkrétní druh čaje, kdy je obvyklé použít přejaté slovo, v tomto případě je ale používán japonský výraz. Je to proto, že se jedná o čaj původem čínský, pěstovaný v provincii Jün-nan. V příspěvcích se o něm píše v souvislosti se schopností redukovat tělesnou hmotnost.¹⁰⁷

Na internetových stránkách serveru *beauty.yahoo.co.jp* jsou často publikovány různé recepty na zdravá jídla, autoři radí, jak se zdravě stravovat a jakým jídlům se raději vyhnout. Slovo レシピ° (*rešipi*, z angl. recipe) lze použít i jako předdefinované klíčové slovo k vyhledávání příspěvků. V případě samotného slova „jídlo“ se setkáme jak s japonským slovem 食べ物 (*tabemono*), tak i s přejatým フード (*fúdo*, z angl.

¹⁰⁵ MOTWANI, Prem, s. 214.

¹⁰⁶ 痩せにくくてむくみやすい…恐怖の「梅雨太り」撃退法 [online]. 2015 [cit. 2015-06-18]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/179711>.

¹⁰⁷ 痩せ体質を導く「水分の摂り方」7つ [online]. 2015 [cit. 2015-02-28]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/diet/articles/100680>.

food). Podobně jako tomu bylo u japonského a přejatého výrazu pro nápoj, přejatý výraz フード se používá nejčastěji v případě, kdy je řeč o nějakém konkrétním druhu jídla. Slovo 食べ物 označuje obecně „věci určené k jídlu“¹⁰⁸ a je v kontextu magazínů pro ženy používáno jako nadřazený pojem, pod který spadají slova jako ダイエットフード (*daietto fúdo*, z angl. diet food), česky „dietní jídlo“, インスタントフード (*insutanto fúdo*, z angl. instant food), česky „instantní jídlo“ nebo ve větě níže uvedený výraz ジャンクフード (*džanku fúdo*, z angl. junk food). Věta byla vyňata z článku o zdravých stravovacích návycích Francouzů. Výraz ジャンクフード znamená obecně nezdravé jídlo. Ve slovníku přejatých slov je slovo フード definováno pomocí výrazu 食べ物, ale jeho výraz je vymezenější.¹⁰⁹

„フルーツは無農薬を選ぶ、ジャンクフードは食べない…“¹¹⁰

Názvy různých sladkostí se prolínají téměř všemi rubrikami na *beauty.yahoo.co.jp*. Výrazy pro sladkosti bývají často nějakým způsobem spojeny s e slovem かわいい (*kawaii*), česky „roztomilý, hezký“ (blíže viz podkapitulu 5.2.). „Roztomilý“ vzor s cukrovinkami se objevuje na šatech, nehtech nebo na sponkách do vlasů. V rubrice ダイエット se pak autoři o sladkostech zmiňují v souvislosti s jejich nepříznivými vlivy na dietu. Japonsky se řekne sladkost お菓子 (*okaši*) a tento výraz zahrnuje jak tradiční japonské sladkosti, tak i „zahraniční“ sladkosti.¹¹¹ Nicméně jazyk internetových magazínů pro ženy obsahuje i jiné výrazy s významem „sladkost“. Jsou jimi například přejatá slova キャンディー (*kjandí*, z angl. candy) a スイーツ (*suícu*, z angl. sweet). Japonským synonymem slova キャンディー je podle slovníku výraz 砂糖菓子 (*satógaši*)¹¹², tedy „sladkosti“, „cukrovinky“. Konkrétně jde o různá lízátka, bonbony a podobně. Může být součástí složeného slova, například výraz アイスキャンディー (*aisu kjandí*) je *waseieigo* a lze ho do češtiny volně přeložit jako „nanuk“. Přesněji se jedná o něco na způsob „ledového lízátka“, je to zmražený sirup, často

---

¹⁰⁸ 広辞苑, s. 1671.

¹⁰⁹ カタカナ外来語略語辞典, s. 599.

¹¹⁰ フランス人から学ぶヘルシー食生活 6つのルール[online]. 2015 [cit. 2015-06-22]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/189758>.

¹¹¹ 広辞苑, s. 494.

¹¹² カタカナ外来語略語辞典, s. 183.

například s ovocem. Samostatně se slovo キャンディー objevuje v příkladové větě, tučně vyznačené slovní spojení znamená „sladký jako cukrovinka“.

„その味はまるで自然のキャンディーのように甘く, …“¹¹³

Slovo スイーツ slovník definuje jako 甘いもの (*amai mono*) nebo 菓子 (*kaši*)¹¹⁴, česky „něco sladkého“, „sladkost“. Nejedná se ale o bonbony jako v předchozím případě, spíše o různé dezerty. Tedy pečené nebo nepečené koláčky, košíčky s ovocem a to, co by Čech ve většině případů nazval zákuskem.

Slovem お菓子 bývají označovány tradiční japonské sladkosti nebo bývá použito jako nadřazený, obecný pojem, který v sobě zahrnuje všechny výše představené významy. Slova キャンディー a スイーツ vyvolávají ve čtenářkách konkrétnější představu o popisované věci a mají vymezenější užití.

Autoři článků čtenářkám také radí, jak se správně stravovat během dne. Oběd se japonsky řekne 昼ご飯 (*hirugohan*), nicméně pokud se v příspěvcích objeví výraz s významem „oběd“ ve složeném slově, slovo 昼ご飯 může nahradit výraz ランチ (*ranči*, z angl. lunch). Vznikají tak slova jako ランチ休憩 (*rančikjúkei*), česky „obědová pauza“, nebo ランチボックス (*rančibokkusu*, z angl. lunch box), „krabička na oběd“. V těchto případech se slovo ランチ používá, protože jde o pojmenování konkrétní skutečnosti nebo konkrétního předmětu.

Slovo 昼ご飯 se v člancích objevuje opravdu jen výjimečně a spíše v těch příspěvcích, které se věnují jiné tématice a o obědě se zmiňují jen okrajově. Příspěvky, jejichž hlavním tématem je naopak zdravý životní styl a autoři přímo doporučují, co obědovat, nebo lifestyleové příspěvky, které se zase věnují tomu, kam zajít na oběd, používají téměř výlučně přejatou variantu ランチ. Jde o slovo, které je vnímáno módněji a v textu se vyjímá více než japonská varianta slova. Z hlediska významu se zdá, že mezi těmito dvěma výrazy žádný rozdíl není.

---

¹¹³小腹が空いたときはせめてこれを選ぼう♡コンビニで手に入る低カロリーのおやつ [online]. 2015 [cit. 2015-05-25]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/diet/articles/104800>.

¹¹⁴カタカナ外来語略語辞典, s. 322.

Pokud jde o to, co je vlastně vhodné jíst, aby čtenářky dosáhly vysněné postavy, zdravé pleti a podobně, bývá často doporučeno ovoce. Ovoce se japonsky řekne 果物 (*kudamono*) a vedle této podoby se v článkách objevuje i přejaté slovo フルーツ (*furúcu*, z angl. fruit). To ilustruje níže uvedený úryvek. Jedná se o nadpis k článku o skvělých účincích grilovaného ovoce na redukci váhy. Objevuje se zde výraz 焼きフルーツ (*jaki furúcu*), „grilované ovoce“, ve druhé části úryvku už se ale mluví o ovoci pomocí výrazu 果物. Mezi těmito dvěma slovy není podstatný sémantický rozdíl, nicméně ve složenině 焼きフルーツ je použit přejatý výraz, protože se jedná o ovoce, které bylo nějakým způsobem modifikováno, v tomto případě kuchařskou úpravou. V druhé části úryvku je již použito slovo 果物, protože se mluví o ovoci obecně (věta říká, že ovoce je nejlepší jíst syrové).

„これは試してみたい♡「焼きフルーツ」ダイエットとは？果物は生で食べるのが一番！“¹¹⁵

Přejatá slova, která označují druh jídla nebo pití, mají buď svůj specifický, úzký význam (například スイーツ) nebo jsou významově shodná se slovem japonským a je jen na vkusu autora, které z nich použije (ランチ). Ve většině případů ale platí, že japonské slovo popisuje obecnou skutečnost a slovo přejaté má konkrétnější význam. Japonské slovo se tak v některých případech může jevit jako slovo nadřazené a přejaté slovo bývá součástí složných slov, která pod onen nadřazený pojem spadají (výraz 食べ物 a různé druhy jídla označené slovem フード). Použití slova přejatého nebo japonského se odvíjí také od tématu článku a obecně platí, že přejatá slova mají punc modernosti a módnosti.

---

¹¹⁵これは試してみたい♡「焼きフルーツ」ダイエットとは？[online]. 2015 [cit. 2015-03-16]. Dostupné z:<http://beauty.yahoo.co.jp/diet/articles/94474>

5.2 Přídavná jména

Přídavná jména modifikují podstatná jména z pozice přívlastku a sama mohou být blíže určena příslovci.¹¹⁶ V Japonštině rozlišujeme dva druhy adjektiv. Jsou jimi časovatelná přídavná jména, jinak také adjektiva typu I, japonsky 形容詞 (*keijóši*), a adjektiva typu NA, japonsky 形容動詞 (*keijódóši*).¹¹⁷ Takto se nazývají podle sufixu, který nabírají, když se ve větě nachází v pozici před podstatným jménem. Některá adjektiva typu NA ovšem místo sufixu *na* přibírají v pozici přívlastku partikuli *no*, a to buď fakultativně, nebo výhradně. Výhradně přibírají partikuli *no* například některé barvy. Zelený deštník tedy bude 緑の傘 (*midori no kasa*). Ve většině případů fungují přejatá přídavná jména jako adjektiva typu NA. Z těchto adjektiv lze pak přidáním partikule *ni* vytvořit adverbium.

Stejně jako lze z přejatého podstatného jména vytvořit sloveso přidáním japonského slovesa する nebo jen slovesné koncovky *-ru*, lze z něj vytvořit také přídavné jméno, a to přidáním sufixu *na*. Zde lze uvést jako příklad slovo „kalorický“. „Kalorie“ se japonsky řekne カロリー (*karorí*), přidáním sufixu *na* vznikne adjektivum. Příkladová věta ilustruje, že na rozdíl od výše uvedeného příkladu se tentokrát adjektivum na pomocné jméno もの, které je v tomto případě napsáno znakem, pojí za pomoci sufixu *na*. V této větě je také slovo „kalorický“ modifikováno ještě znakem 高, u kterého se v tomto případě uplatňuje sinojaponské čtení *kó*, a má význam „vysoký“. Ve výsledku tedy zvýrazněné slovní spojení znamená „vysoce kalorické jídlo“. Věta byla vyňata z článku o tom, co dělat, aby se čtenářky u jídla příliš nepřevedly. Japonský výraz s významem „kalorický“ neexistuje, pro popsání tohoto „nového“ výrazu bylo potřeba přijmout slovo z cizího jazyka.

„…、高カロリーな物を食べる時は、是非とも1杯飲んでおきたいところ。

«118

Z přídavných jmen lze také vytvořit slovesa s významem změny stavu. Z přejatých adjektiv se slovesa s významem změny stavu tvoří stejně jako z adjektiv

¹¹⁶ NOVÁK, Miroslav. *Gramatika Japonštiny I*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1989, s. 30.

¹¹⁷ Tamtéž.

¹¹⁸ 食べ過ぎをなかったことにする方法5つ [online]. 2015 [cit. 2015-03-24]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/diet/articles/113649>.

japonských. V příkladové větě níže se objevuje přejaté přídavné jméno ホット (*hotto*, z angl. hot) v kombinaci s にする (ve tvaru にして). Tučně vyznačené slovní spojení ホットにする (*hotto ni suru*) by tedy česky znamenalo „ohřát“. Věta byla vyňata z článku o nápojích vhodných k redukci váhy.

„ホットにして飲めば、体が温まりますよ。“¹¹⁹

Kromě výše uvedených příkladů lze uvést i スローになる (*suró ni naru*, z angl. slow), česky „zpomalit“, které se objevuje často v souvislosti s metabolismem – 代謝がスローになる (*taiša ga suró ni naru*) znamená „metabolismus se zpomaluje“.

Přídavné jméno ホット může mít kromě významu „horký“, ve kterém je uvedeno výše, i význam „nový, trendy“ nebo „být přitažlivý“.¹²⁰ Tyto jeho významy jsou ovlivněny významem původního anglického slova. Ve významu „horký“ se se slovem ホット kryje japonský výraz 熱い (*acui*). Přejaté přídavné jméno スロー má již užší význam a jako jeho japonské synonymum lze definovat slovo 遅い (*osoi*), obě slova mají význam „pomalý“.¹²¹ V obou výše uvedených případech došlo k volbě přejatých výrazů spíše než ze sémantických důvodů, z důvodu snahy o originalitu a snahy o inovaci.

Přídavným jménem, které je v slovnících přejatých slov definováno jako adjektivum typu NA, je slovo ラッキー (*rakkí*, z angl. lucky). V japonštině se používá ve stejném významu jako v angličtině, tedy „šťastný, přinášející štěstí“ a „mající štěstí“.¹²² Ve druhém z uvedených výrazů je použito v níže uvedené příkladové větě, která pochází z článku o 7 způsobech, jak v krátkém čase zhubnout. Fráze あなたはラッキーです (*anata wa rakkí desu*) znamená česky „máte štěstí“ a v japonštině by tomu použití slova ラッキー odpovídal například výraz 幸運 (*kóun*).

---

¹¹⁹ 痩せ体質を導く「水分の摂り方」7つ [online]. 2015 [cit. 2015-03-24]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/diet/articles/100680>.

¹²⁰ カタカナ外来語略語辞典, s. 692.

¹²¹ Tamtéž, s. 364.

¹²² Weblio 類語辞典 [online]. [cit. 2015-06-20]. Dostupné z: <http://thesaurus.weblio.jp/content/%E3%83%A9%E3%83%83%E3%82%AD%E3%83%BC>.

„もし、普段の食生活において、砂糖の摂取を気にしていなかったとしたら、あなたはラッキーです。“¹²³

Druhý z významů přídavného jména ラッキー je „šťastný, přinášející štěstí“. Obě příkladové věty níže pochází z článků o věcech, které čtenářkám v roce 2015 přinesou štěstí v lásce nebo v pracovním životě. V prvním případě se jedná o ラッキーフレーズ (*rakkí furézu*, z angl. lucky phrase), tedy o frázi, kterou by si čtenářky měly opakovat, aby měly štěstí v lásce. Ve druhé uvedené větě je uveden výraz ラッキーカラー (*rakkí kará*, z angl. lucky color), česky „šťastná barva“. Opět se v tomto kontextu jedná o barvu, která Japonkám přinese v roce 2015 štěstí.

„これが、2015年のあなたの恋愛運におけるラッキーフレーズです。“¹²⁴

„2015年のラッキーカラーは、ゴールド、黄色、緑だそう。“¹²⁵

Kromě „šťastné barvy“ a „šťastné fráze“ lze narazit i na ラッキーパーソン (*rakkí páson*, z angl. lucky person), „osobu, která nám přinese štěstí“ nebo na ラッキーアニマル (*rakkí animaru*, z angl. lucky animal), „zvíře, co nám přinese štěstí“. Stejně jako tomu bylo u většiny podstatných jmen, v tomto případě se buď jedná o již ustálená slovní spojení, o označení konkrétní skutečnosti, kterou bylo třeba pojmenovat, nebo se jedná o způsob novinářské aktualizace a snahy přinést něco nového, neokoukaného.

Jako přídavná jména fungují také dvě často používané zkratky psané v latině - „OK“ a „NG“. Zatímco zkratka OK se používá ve stejném významu jako má v angličtině, zkratka NG vznikla z anglického „no good“ a ve slovníku cizích slov je definována jako „něco špatného, nevhodného“. Původně touto zkratkou byly označovány například nepovedené záběry z nějakého filmu. V tomto významu se používá i dnes, ale její význam se rozšířil, a tak ji již lze použít ve velkém množství

---

¹²³来週までに絶対痩せたい人必見！「体重を今スグ落とす」7つの技 [online]. 2015 [cit. 2015-05-23]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/lifestyle/articles/99163>.

¹²⁴2015年の運勢は、大吉！新しい友情が芽生える予感です [online]. 2015 [cit. 2015-05-23]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/lifestyle/shindan/50/result?a=5>.

¹²⁵2015年のラッキーカラーはコレ！愛され開運メイクで運のいい女になる [online]. 2015 [cit. 2015-05-23]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/77434>.

různých situací. Obě zkratky se pojí na podstatné jméno pomocí sufixu *na*, v některých případech koncovku nemají. Objevují se také ve vazbě se sponou です.

Příkladová věta níže pochází přímo z nadpisu příspěvku na stránkách *beauty.yahoo.co.jp* a zkratka „NG“ se v ní objevuje bez sufixu *na*. Tučně vyznačené slovní spojení NG パターン 4 つ (NG *patán joccu*) znamená ve volném překladu „čtyři špatné způsoby“ a článek, ze kterého pochází, pojednává o tom, že kromě toho, co jíte, je pro úspěšnou dietu důležitý i způsob, jakým jíte. „NG パターン“ je tedy například テレビを観ながら食べる¹²⁶ (*terebi o minagara taberu*), česky „jíst při sledování televize“.

„栄養士は絶対やらない！「確実に太る夕食」NG パターン 4 つ“¹²⁷

Není zřejmé, z čeho přesně vznikla zkratka „OK“, ale předpokládá se, že z anglického slovního spojení „all correct“ (česky „všechno v pořádku“). V angličtině vyjadřuje souhlas, přijetí nebo srozumění se situací. Zkratka „OK“ se také stala jako přejaté slovo součástí slovní zásoby mnoha jiných jazyků, mimo jiné i japonštiny. V první příkladové větě se objevuje slovní spojení OK な日 (OK *na hi*), kdy zkratka OK představuje adjektivum typu NA, a váže se na podstatné jméno 日 pomocí sufixu. V kontextu této věty lze slovo OK přeložit jako „v pořádku“, přičemž zvýrazněná část věty by znamenala „dny, kdy se můžeme najíst tolik, kolik chceme“. Ve druhé příkladové větě je zkratka OK v kombinaci se sponou です (*desu*).

„ダイエット中の息抜きをするためにも、たまには好き放題食べて OK な日を作るのも問題ないでしょう。“¹²⁸

„たったこの 3 点を 1 行に短くまとめれば OK です。“¹²⁹

---

¹²⁶栄養士は絶対やらない！「確実に太る夕食」NG パターン 4 つ [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z:<http://beauty.yahoo.co.jp/diet/articles/113941>.

¹²⁷Tamtéž.

¹²⁸食べ過ぎをなかったことにする方法 5 つ [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z:<http://beauty.yahoo.co.jp/diet/articles/113649>.

¹²⁹人生がコントロールできる！3 行日記の驚きの効果 [online]. 2015 [cit. 2015-06-23]. Dostupné z:<http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/191130>.

V psané komunikaci, především v té internetové, slouží zkratky hlavně k zrychlení komunikace, k rychlejšímu předání dané výpovědi. V minulosti zkratky také sloužily v případě, kdy bylo potřeba rychle a jednoduše vymyslet a zavést pojmenování pro nějakou konkrétní novou skutečnost.¹³⁰ Nicméně v rámci ženských magazínů tyto zkratky nejsou používány, protože by nebylo možné vyjádřit danou skutečnost jinak, ale proto, že tato dvě písmena psaná latinkou v textu upoutají pozornost, působí svěže a jedná se o jednodušší vyjádření, než by tomu bylo v případě užití japonské fráze.

Autoři článků v rubrice ビューティ čtenářkám radí, jaký účes případně make-up vybrat, aby působily „žensky“. „Ženský“ se japonsky řekne 女性の (*džosei no*), případně 女らしい (*onna raši*)¹³¹, nicméně kromě těchto výrazů se v textech uveřejněných na serveru *beauty.yahoo.co.jp* objevují další dva přejaté výrazy, a to フェミニン (*feminin*) a Lady な.

V prvním níže uvedeném příkladu se objevuje slovo フェミニン v kombinaci s hovorovým japonským prefixem a intenzifikátorem 超 (*čó*), který slovo modifikuje a dodává mu význam „super-“, „hodně“, „opravdu“ a jejich hovorové varianty „děsně“ a „mega“. V tomto případě má tedy toto slovní spojení význam „děsně ženský“. Jedná se o nadpis k obrazovému návodu, jak vytvořit žensky vypadající cop. Druhá příkladová věta pochází z článku, který obsahuje mnoho fotek a představuje dlouhou asymetrickou ofinu jako prostředek k oživení účesu. Asymetrická ofina se řekne アシメバンク (*ašime bangu*, z angl. *asymmetric bangs*), přičemž アシメ je slovo vzniklé zkrácením původního výrazu アシメトリック (*ašimetricku*, z angl. *asymmetric*). Dále se ve větě objevuje latinkou psané anglické slovo „lady“. K němu je přidán japonský sufix *na*, který z něj vytváří přídavné jméno. V této větě také zcela chybí přísudková část. Autoři článků se velice často neřídí gramatickými pravidly. U tohoto typu textu jde především o to, aby byl článek čtivý, lehce stravitelný a aby čtenářka měla chuť dočíst ho do konce.

---

¹³⁰CEJP, L. Poznámky o místě zkratk v jazyce [online]. [cit. 2015-06-20]. Dostupné z: <http://sas.ujc.cas.cz/archiv.php?art=326>.

¹³¹カタカナ外来語略語辞典, s.604.

„崩した三つ編みが超フェミニン♡～堀井 大輔“¹³²

„ロング+軽めアシメバングで LADY なスタイルに。“¹³³

Použití těchto dvou přejatých výrazů místo výrazů japonských je zde opět spíše otázka modernosti a módnosti. Přejatá slova jsou s těmi japonskými volně zaměnitelná a mohou se obě objevit ve stejném článku.¹³⁴ Nezdá se, že by mezi nimi byly nějaké podstatné sémantické rozdíly.

Na serverech japonských online magazínů pro ženy se objevují i články, které cílí na určitou věkovou skupinu čtenářek. Vyskytují se v nich přejaté výrazy označující určitou věkovou kategorii. Slovo アラサー (*arasá*), které se objevuje ve větě níže, vzniklo z původního výrazu アラウンドサーティ (*araundo sáti*, z angl. around thirty) a znamená „okolo třiceti“. Ačkoli původní anglický výraz je obecný a nemusí se vztahovat na určité pohlaví a ani na věk, s příchodem do japonské slovní zásoby slovo získalo konkrétnější význam a je definováno tak, že se jedná především o ženy (okolo třiceti let).¹³⁵ V příkladové větě modifikuje tento přejatý výraz slovo 女子 (*džoši*), česky „žena“. Věta je vyňata z článku o vhodných módních doplňcích pro ženy kolem třicítky. Jsou jimi mimo jiné ve větě uvedené náhrdelníky, japonsky ネックレス (*nekkuresu*, z angl. necklase), a „piercingy do uší“, japonsky ピアス (*piasu*). Druhé uvedené slovo je *waseieigo*, které bylo odvozeno z anglického „pierced earrings“. Kromě výrazu アラサー existuje také アラフォー (*arafó*, z angl. around forty), což je „(žena) okolo čtyřiceti let“ a アラフィフ (*arafifu*, z angl. around fifty), česky „(žena) okolo padesátky“.

„ネックレスとピアスをセットで使って、上品なアラサー女子にコーディネートするのもオススメですよ!“¹³⁶

---

¹³²大人女子はやっぱりダウンスタイル！手順付き・簡単ヘアアレンジ特集♡ [online]. 2015 [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/120717>.

¹³³前髪お悩みシリーズ☆「軽めバング」でロングヘアを可愛くイメチェン [online]. 2015 [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/121279>.

¹³⁴ON も OFF も自由自在！パンツスタイルが決まる「Mew's (ミューズ)」の秋冬展示会レポをお届け♡ [online]. 2015 [cit. 2015-06-20]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/fashion/articles/183748>.

¹³⁵カタカナ外来語略語辞典, s.45.

¹³⁶プチプラなのに大活躍！アラサー女子におススメのアクセサリ通販サイト ♪.♡ [online]. 2015 [cit. 2015-05-23]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/fashion/articles/164588>.

V předcházející příkladové větě modifikuje slovní spojení アラサー女子 přídavné jméno 上品 (*džóhin*), což v kontextu magazínů pro ženy znamená „elegantní“, „kultivovaný“ nebo „důstojné (vystupování)“.¹³⁷ Kromě tohoto slova se v příspěvcích objevuje přejaté přídavné jméno, které slovník definuje jako slovo stejného významu, výraz エレガント (*ereganto*, z angl. *elegant*)¹³⁸. To může kromě významu „elegantní“ nabýt i významu „důstojný“ nebo „kultivovaný“.¹³⁹ Obě slova mohou být použita v rámci jednoho článku nebo jedné věty. Adjektivum エレガント je, stejně jako další přejatá přídavná jména, NA adjektivum, a na rozdíl od většiny přejatých přídavných jmen se ve valné většině případů používá se sufixem *na*. To je způsobeno zřejmě i tím, že se obvykle váže na japonská podstatná jména. Běžné jsou slovní obraty jako エレガントな印象 (*ereganto na inšó*), česky „elegantní dojem“, nebo エレガントな雰囲気 (*ereganto na fun'iki*), česky „kultivovaná atmosféra, prostředí“.

V slovníku cizích slov jsou adjektiva 上品 a エレガント definována jako synonyma. Ve větě níže jsou ale obě, ještě spolu s výrazem 女性らしい (*džosei rašii*), česky „ženský“, použita k modifikaci slovního spojení ネイルデザイン. Zdá se tedy, že o úplná synonyma nejde a obě přídavná jména se spolu kryjí ve významu „elegantní“ nebo „vkusný“, přičemž japonské slovo 上品 má spíše význam širší. Naopak přejatý výraz エレガント je v kontextu magazínů pro ženy nejčastěji používán ve významu „elegantní“. Věta pochází z článku o jarních trendech v designu nehtů.

„今回は、おすすめの春ネイルの中でも、「上品・エレガント・女性らしい」のが特徴のネイルデザインを厳選して紹介したいと思います。“¹⁴⁰

V následující příkladové větě se slovo エレガント váže pomocí sufixu *na* i na přejaté slovo デザイン. Kromě tohoto přídavného jména se zde objevuje ještě slovo ガーリー (*gári*, z angl. *girly*), což znamená „dívčí“. Tomuto výrazu by v japonštině odpovídal výraz 女の子らしい (*onnanoko rašii*), které se v člancích objevuje také poměrně často. Jejich použití a vzájemné vztahy jsou stejné, jako tomu bylo v případě

---

¹³⁷ 広辞苑, s. 1329.

¹³⁸ カタカナ外来語略語辞典, s. 116.

¹³⁹ Tamtéž.

¹⁴⁰ ツイード柄やフラワーなど…上品で女性らしい春ネイルはこれ![online]. 2015 [cit. 2015-05-26]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/130026>.

přídavného jména „ženský“ výše. V druhé uvedené větě se objevuje slovní spojení ガーリーサマーネイル (*gári samá neiru*), česky „dívčí letní nehty“. Je v něm namísto japonského výrazu pro léto 夏 (*nacu*) použito přejaté slovo サマー (*samá*, z angl. *summer*). V článcích se přitom běžně objevují i složeniny z japonského a přejatého slova, jako je například 春ネイル (*haru neiru*) a 夏ネイル (*nacu neiru*), česky „jarní nehty“, „letní nehty“. V tomto případě je tak možné kombinovat přejaté slovo s japonským v postatě libovolně.

„チェックにちょっと似ていますが、ガーリーでエレガントなデザインが多いのが特徴です。“¹⁴¹

„レース&ドットのガーリーサマーネイル。“¹⁴²

Přídavné jméno „letní“ se ve své přejaté formě objevuje ve složeninách s dalšími přejatými slovy, například ve složenině サマーワンピース (*samá wanpísu*), česky „letní šaty“. Objevit se ale může i samostatně (ワタシが一番輝くサマー♡)¹⁴³. Ve slovníku je definováno pomocí svého japonského ekvivalentu 春 (*haru*), „jaro“, případně 春の (*haru no*), „jarní“.¹⁴⁴ Zdá se, že mezi přejatým a japonským slovem žádný sémantický rozdíl není a volba opět závisí na preferencích autora.

Jedním z často se opakujících slov na stránkách online magazínů pro ženy je slovo かわいい (*kawaii*), psáno buď hiraganou, nebo znaky. Toto slovo znamená v kontextu japonské populární kultury „roztomilý“, „rozkošný“ nebo například „kouzelný“. Dříve se toto přídavné jméno používalo k popisu roztomilého zvířete nebo dítěte, dnes ho zejména ženy používají k popisu velkého množství věcí, které jim připadají nějakým způsobem atraktivní. Sharon Kinsella¹⁴⁵ ve své práci píše, že かわいい ve své podstatě vlastně znamená „dětský“ a reprezentuje sladké, milé, rozkošné,

---

¹⁴¹ ツイード柄やフラワーなど…上品で女性らしい春ネイルはこれ! [online]. 2015 [cit. 2015-05-26]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/130026>.

¹⁴² キュート系から大人クールまで♪【レースネイル】が初夏の足もとにピッタリ♡ [online]. 2015 [cit. 2015-06-18]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/167881>.

¹⁴³ ワタシが一番輝くサマー♡今からちょっとずつ準備スタートはじめましょ! [online]. 2015 [cit. 2015-06-18]. Dostupné z: <http://beauty.yahoo.co.jp/fashion/articles/169187>.

¹⁴⁴ カタカナ外来語略語辞典, s. 274.

¹⁴⁵ KINSELLA Sharon. *Cuties in Japan*. In: *Women, Media, and Consumption in Japan*. Honolulu: University of Hawai' Press, 1995, s. 220.

nevinné nebo nezkušené chování a fyzický vzhled. V příspěvcích bývá slovem かわいい popsáno všechno od různých vlasových kreací, přes nehty, styl make-upu až po módu. Kromě tohoto slova se v článcích objevuje i přejatý výraz キュート (*kjúto*, z angl. cute). V slovníku cizích slov je definováno slovem かわいらしい (*kawairaišii*)¹⁴⁶, které má podobný význam jako かわいい, tedy „vypadat roztomile“, „pěkný“, „milý“ nebo „rozkošný“.¹⁴⁷ Ve slovníku je také uvedeno, že se pomocí slova キュート obvykle popisují ženy, které se chovají živě, čile a jsou plné života. Lze ho ale použít i při popisu různých jiných skutečností.¹⁴⁸

Slovo かわいい představuje typický japonský koncept s různorodou škálou možných použití a širokou sémantickou základnou. Výraz キュート je výraz „nový“ a zřejmě by v sobě nedokázal zahrnout všechny významy slova かわいい. Jeho význam se spíše odvíjí od významů původního anglického slova. Nicméně v kontextu článků na serveru *beauty.yahoo.co.jp* se nezdá, že by v použití japonského a přejatého slova byl rozdíl. Oba výrazy popisují „roztomilé“ ozdoby na nehty, účesy, oblečení a podobně. Výraz キュート se tak používá spíše pro určité ozvláštnění textu a je vnímán hravě a moderně. Následující věta pochází z článku s obrazovou galerií „roztomilých“ nehtů se zvířaty. Z přídavného jména キュート lze vytvořit i podstatné jméno přidáním japonské koncovky さ (*sa*). キュートさ (*kjútosa*) znamená „roztomilost“.

„バンビ風ドットでさりげなくキュートさを演出した大人めネイルから、キュートに盛り盛り 3D まで♡“¹⁴⁹

Jak ilustruje další příklad, slovo „roztomilý“ může být kromě japonské a přejaté varianty psáno i přímo anglicky latinkou. Spojení 超絶 CUTE (*čózecu*) znamená „neuvěřitelně roztomilý“.

„フィッシュボーンも超絶 CUTE!“¹⁵⁰

---

¹⁴⁶カタカナ外来語略語辞典, s.187.

¹⁴⁷ 広辞苑, s. 582.

¹⁴⁸ Tamtéž.

¹⁴⁹ 一番キュートなアニマル柄♪個性派フェミニンな【バンビネイル】に注目!! ! [online]. 2015 [cit. 2015-06-218]. Dostupné z:<http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/159957>.

Slova psaná velkými písmeny v latině se v článcích občas objevují. V případě výše zmíněného „CUTE“ a v následující větě vyznačeného slova „MAX“ se jedná o snahu upoutat pozornost čtenáře a dosáhnout maximálního zdůraznění. V níže uvedené větě je zvýrazněno slovní spojení MAX になっちゃいます (*ni naččaimasu*), což nestažený a hovorový tvar slovesa. Celé slovní spojení volně přeloženo znamená „maximálně se zvětšit“. První zvýrazněné slovo je pak výraz ワンピ (*wanpi*), což je slovo vzniklé zkrácením původního výrazu ワンピース, česky „šaty“. Věta je vyňata z článku, který pojednává o tom, jak se účinně připravit na příchod léta, například volbou vhodného šatníku.

„ワンピでもシャツでもとりあえずコーデに取り入れてあげるだけで夏っぽさMAX になっちゃいます♡“¹⁵¹

Dalším slovem, které může být napsáno latinkou, je slovo „BEST“. V příkladové větě níže je uvedeno se sponou です ve formě BEST だ, tedy „být nejlepší“. Stejně jako předchozí dvě slova může být přepsáno do katakany. Vznikne tak tvar ベスト (*besuto*), jehož použití je v podstatě stejné jako latinkou psaného slova. Japonský tvar, například 一番いい (*ičiban ii*), se v článcích objevuje také, nicméně přejatý tvar je zřejmě vnímán intenzivněji módněji.

„無印良品が BEST だと思います☆“¹⁵²

Hlavní motivací pro použití přejatého přídavného jména místo japonského je snaha o inovaci a originalitu, touha vyjadřovat se moderně a módně. To se projevuje také například používáním zkratk a anglických slov, která jsou přímo zapojená do věty. Přejatá přídavná jména lze také modifikovat pomocí různých intenzifikátorů. Přejatá přídavná jména jsou velice často, v kontextu článků uveřejněných na serverech japonských magazínů pro ženy, významově shodná se slovem japonským a používají se ve stejných kontextech (フェミニン a 女性の). Nicméně objevují se i slova, která jsou

---

¹⁵⁰今季キテいる！？ハットに似合うロングヘアスタイル徹底調査♡ [online]. 2015 [cit. 2015-03-26]. Dostupné z:<http://beauty.yahoo.co.jp/beauty/articles/76867>.

¹⁵¹ワタシが一番輝くサマー♡今からちょっとずつ準備スタートはじめましょ！ [online]. 2015 [cit. 2015-06-18]. Dostupné z:<http://beauty.yahoo.co.jp/fashion/articles/169187>.

¹⁵²定番服は無印良品で決まり♪ちょいプラスで抜け感UP!! [online]. 2015 [cit. 2015-05-29]. Dostupné z:<http://beauty.yahoo.co.jp/fashion/articles/169285>.

ve slovníku definována pomocí japonského výrazu, ale použití těchto dvou slov v praxi se buď lehce liší, nebo v určitých kontextech bývá jednomu z nich dávána přednost (エレガント a 上品).

Závěr

Ve své práci jsem uvedla nejběžnější přejatá slova, která se objevují v článcích publikovaných na serveru *beauty.yahoo.co.jp*, popsala způsob jejich používání a konkrétní význam, i konotace a typické kolokace, ve kterých se používají. Přejatá slova byla také srovnána s jejich japonskými ekvivalenty a byly popsány významové nuance, ke kterým mezi nimi dochází, a rozdílné způsoby jejich použití. Analyzovaných článků bylo přibližně sedmdesát.

Přejatá podstatná jména používaná v textech online magazínů pro ženy na japonském internetu mívají specifické užití. Používají se v případech, kdy je třeba popsat konkrétní skutečnost nebo konkrétní věc. Japonská slova jsou tedy zpravidla nositeli obecného významu slova, přejatá slova se používají v případě, že je obecný význam slova zúžen nebo nějak modifikován a konkretizován. Tak je tomu například v případě slov 食べ物 a フード, kdy výraz 食べ物 bývá použit k popisu jídla v obecném slova smyslu, slovo フード pak ke konkrétnímu popisu druhu jídla. Bývají také použita, pokud se jedná o novou skutečnost nebo věc, která musela být v japonštině nějak pojmenována. Motivace k použití přejatého slova může být také skutečnost, že přejaté slovo vyvolá v čtenářce konkrétní představu o popisované věci. Například rozdíl mezi japonským slovem 爪 a jeho přejatým ekvivalentem ネイル spočívá v tom, že japonský výraz vyvolá obecnou představu nehtu jako části lidského těla, kdežto slovo ネイル vyvolává představu hezky upraveného, například nalakovaného nebo jinak ozdobeného nehtu. V případě slov označujících barvy může být motivací pro použití cizího/přejatého slova fakt, že každý národ vnímá barvy jinak, a proto může přejatý výraz sloužit jako určitý prostředek unifikace tohoto vnímání.

Kromě eventuálních sémantických důvodů je primární motivací pro použití přejatého výrazu vždy punc modernosti a módnosti, který přejatá slova mají. Přejaté výrazy jsou vnímány jako módní, působí inovativně, zajímavě a odlišně. Lépe upoutají pozornost čtenářky a také přispívají k celkově hravému, lehkému a jednoduchému vyznění textu. To je u tohoto typu článků žádoucí, protože čtenářky magazínů pro ženy nehledají složitou a těžkou četbu, ale čtivý a lehce pochopitelný, zajímavý text. K ozvláštňení a odlehčení textu slouží také různé zkratky, grafické symboly a hovorové slovesné tvary.

Ve slovníku přejatých slov je ve většině případů přejaté slovo definováno pomocí slova japonského, lze tedy nabýt představy, že se jedná o synonyma. Z hlediska konkrétního použití slova přejatého a slova japonského se ale o úplná synonyma obvykle nejedná a vždy je potřeba zkoumat kontexty, ve kterých jsou daná japonská i přejatá slova používána, a všimnout si sémantických nuancí, které mají.

Abstract in English

This thesis analyses loanwords in the discourse of magazines for women on the Japanese internet. Analysed articles were published on the website *beauty.yahoo.co.jp*. The theoretical part of this thesis contains brief description of the history of magazines for women in Japan as well as a description of main linguistic features of the language used in these articles and a history of loanwords in Japanese. The practical part of this thesis analyses selected loanwords. The main goal is to identify the most common loanwords, which appear in the articles of magazines for women, and compare their meaning with the meaning of their Japanese equivalent. The goal is also to find out, if the meaning, which can be found in the dictionary, corresponds with the meaning of particular word in practise.

Key words: loanwords, magazines for women, Japanese, linguistic features

Seznam pramenů a literatury

BAREŠOVÁ, Ivona a ZAWISZOVÁ, Halina. *Současná hovorová řeč mladých Japonců*. Olomouc: Nakladatelství Univerzity Palackého, 2012. ISBN 9788024430799.

CLAMMER, John. Consuming bodies: constructing and representing the female body in contemporary Japanese print media. In: *Women, Media, and Consumption in Japan*. Honolulu: University of Hawai'i Press, 1995. ISBN 0-8248-1775-3.

DAULTON, Frank E. A sociolinguist explanation of Japan's prolific borrowing of English. *The Ryukoku Journal Of Humanities and Sciences*, 2009, roč. 30, č. 2.

HOLLOW, Matthew. Perfect lives: Lifestyle magazines and utopian impulses in contemporary British society [online]. 2012 [cit. 2015-06-20]. *International Journal of Cultural Studies*, roč. 15, č. 1. Dostupné z: http://www.academia.edu/881284/Perfect_lives_Lifestyle_magazines_and_utopian_impulses_in_contemporary_British_society.

ISA, Masako a KRAMER, Eric M. Adopting the Caucasian „Look“: Reorganizing the Minority Face. In: *The Emerging Monoculture: Assimilation and the „model Minority“*. Westport: Praeger Publishers, 2003. ISBN 0-275-97312-3.

KINSELLA Sharon. Cuties in Japan. In: *Women, Media, and Consumption in Japan*. Honolulu: University of Hawai'i Press, 1995. ISBN 0-8248-1775-3.

MASON, Richard H. P. a CAIGER, John G. *Dějiny Japonska*. Praha: Fighters Publications, 2000. ISBN: 978-80-86977-13-3.

MOTWANI, Prem. *A Dictionary of Loanwords Usage Katakana - English*. Tokio: Maruzen, 1995. ISBN-10: 4621035789.

NOVÁK, Miroslav. *Gramatika Japonštiny I*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1989.

REYNOLDS, Kacue A. Female Speakers of Japanese in Transition. In: *Aspects of Japanese Women's Language*. Tokyo: Kuroshio Shuppan, 1990. Dostupné z: <http://scholarspace.manoa.hawaii.edu/bitstream/handle/10125/21979/Female%20Speakers.pdf?sequence=3>.

TANAKA, Keiko. Japanese Women's Magazines: The Language of Aspiration. In: *The Worlds of Japanese Popular Culture: Gender, Shifting Boundaries and Global Cultures*. Cambridge: Cambridge University Press, 1998. ISBN 0521 63729 5.

TOMODA, Takako. Change in Script Usage in Japanese: A Longitudinal Study of Japanese Government White Papers on Labor. *Electronic journal of contemporary japanese studies* [online]. 2005 [cit. 2015-03-18]. Dostupné z: <http://www.japanesestudies.org.uk/articles/2005/Tomoda.html>.

VASILJEVOVÁ, Zdeňka. *Dějiny Japonska*. Praha: Nakladatelství Svoboda, 1986.

WATANEBE, Minoru. *O podstatě japonského jazyka*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2000. ISBN: 80-246-0058-7.

カタカナ外来語略語辞典. 東京: 株式会社自由国民社, 2013. ISBN 978-4-426-11595-1.

現代国語例会辞典. 東京: 小学館, 1985. ISBN 4-09-501032-0.

広辞苑第五. 東京: 岩波書店, 1967. ISBN4-00-080111-2.

Internetové zdroje:

CEJP, L. *Poznámky o místě zkratk v jazyce* [online]. [cit. 2015-06-20]. Dostupné z: <http://sas.ujc.cas.cz/archiv.php?art=326>

Červený čaj z rooibosu [online]. [cit. 2015-06-22]. Dostupné z: <http://www.rooiboscaj.cz/>.

Weblio 類語辞典 [online]. [cit. 2015-06-22]. Dostupné z: <http://thesaurus.weblio.jp/>.

Excite 辞書[online]. [cit. 2015-06-22]. Dostupné z: <http://www.excite.co.jp/dictionary/>.